

Ikt.sz B/12-16 /2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

- **Tevékenység kódja, címe:** V/45.

Választható önállóan támogatható tevékenység:

Szülők, hozzátartozók számára szervezett tevékenységek: Családkonzultáció, párkonzultáció, konfliktuskezelő tanácsadás I.

Foglalkozásvezető (k) neve

Medovarszkiné Szikes Fanni családterapeuta nevelőszülői tanácsadó:

Almási Gyöngyvér családkonzulens gyermekvédelmi gyám

Célja: A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A családi kapcsolatokban interakció, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban. A családoknak szükségük van arra, hogy külső segítséggel rálássanak a problémájukra és a megoldhatatlannak tűnő gondjaikban támaszt keressenek. A terápiás kezelésben gyakran használunk különféle terápiás módszereket (szoborépítés, bábozás, pszichodráma, levélírás, rajzolás, gyurmázás, festés) A családterápia eszköztára gazdag és színes.

A speciális szolgáltatás különösen a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgálja mely a szakellátásban nevelkedett gyermekek hazagondozását nagyban segítené. A vérszerinti szülőknek és gyermekeknek szeretnénk segíteni a szolgáltatás biztosításával, ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy képessé tegyük és erősítsük a szülőket a gyermeknevelési feladatok részvételében. Az ülések alatt a kommunikáció révén az alrendszeri tagok szerepüket, határaikat tisztázhatják.

A mediáció (közvetítés) egy probléma-megoldási forma, konfliktuselemző módszer, problémamegoldásban járatos szakember vezetésével történő megbeszélés. A gyermekvédelmi gyámok és tanácsadók által felismert családok problémáinak megoldása köré tudjuk megszervezni a speciális segítő tevékenységet.

A program hatása és illeszkedése a projekt és az EU OP céljaihoz:

A családterápia, a családkonzultáció az egyén problémáját a kapcsolatok összefüggésében vizsgálja. A családterápiában a családi kapcsolatok, a családon belüli folyamatok kerülnek a középpontba. Olyan segítő beavatkozás, mely a család életében jelentkező elakadások, nehézségek leküzdésében az erőforrások mozgósításával kíván segíteni.

Az interakció és a kommunikáció révén törekszik a változást előidézni. A terapeuták mindvégig törekszenek arra is, hogy a jól működő folyamatokat megerősítsék.

Ehhez is gazdag eszköztár áll rendelkezésre.

Óraszám összesen: A program alatt 3 alkalommal 5 ülést (1 ülés időtartama 2 óra) bonyolítunk le. Hazagondozás előkészítését is szolgálja. Kooterápiában valósul meg, 2 szakember vezetésével.

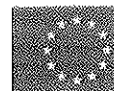
EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degre u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A tevékenység időkerete:

- a tevékenység óraszám¹ összesen: 10 óra
- a program alkalmainak száma: 5 alkalom
- a program alkalmankénti óraszám: 2 óra

Megvalósítás időpontjai:

2019. 05. 02.	16-órától -18 óráig
2019. 05. 24.	16 órától - 18 óráig
2019. 06. 06.	16 órától -18 óráig
2019. 06. 27.	16 órától- 18 óráig
2019. 07.18.	16 órától 18 óráig

A tevékenység résztvevői köre:

Résztvevők: anya, fiúgyermek, nevelésbe gyermek, élettárs

Édesanya élettársával él együtt egy gyermeket neveltek. Korábban a fiúgyermek is a szakellátásban nevelkedett. A gyermekei apja a büntetés végrehajtási intézménybe került az anya megszakította vele a kapcsolatot.

A fiúgyermeket sokáig a szülei nem látogatták, magatartási problémák folyamatossá váltak. Majd az édesanya miután a férjét a rendőrség letartóztatta, egyedül kezdett új életet. Az anya hajléktalan szállón élt, de emellett sokat dolgozott és alkalmi munkából kapott pénzt igyekezett félre tenni. Ezt követően közmunkaprogramba került, ahol megbízható munkaezőnek bizonyult. A családsegítő szolgálattal rendszeresen kapcsolatot tartott, kislányával újra építette a kapcsolatot. Rendszeresen látogatta a gyermekeit. Ezt követően szociális bérlakásba költözött és azóta is ott él. Jelenleg élettársa van, aki a fiúgyermek is elfogadott. Édesanya nem dolgozik, mert magántanuló fiával van otthon. A fia súlyos beilleszkedési és tanulási zavarral küzd. Pszichiátriai gondozásban részesül, állandó gyógyszeres kezelésben részesül. Az élettárs rendszeres bejelentett munkával rendelkezik. Édesanya nagyon szeretné, ha a kislánya is haza jönne, ezért igyekszik mindent megtenni. A kislány fokozatosan több időt töltött otthon édesanyjánál az időszakos kapcsolattartáson. Az édesanya a kislánya miatt a családkonzultációt vállalta annak érdekében, hogy a hazagondozáshoz a kellő segítséget megkapja.

A megvalósítás során a család jól érezte magát, észrevétlenül sajátítottak el egy sor készséget, képességet, amelyek a felelősségvállalás, a biztonságkeresés szempontjából nélkülözhetetlenek, pl. együttműködés, kölcsönös megértés, elfogadás, csoportnormák, értékrend, segítségnyújtás, illetve önismeret, önbizalom fejlesztés. A családot egységként kezeltük, ezért az élettársat és a fiúgyermeket is bevontuk az utolsó két ülésre. Előre egyeztetett időpontban valósítottuk meg. Volt olyan alkalom, amikor a Gyermekvédelmi Központban találkoztunk, de volt olyan, amikor a család lakókörnyezetében került sor az ülés megtartására. Két „ülés” között feladatokat is kaptak a családok (elvarázsolt családrajz, régi fényképek válogatása, idővonal stb.), amelyek összhangban voltak a terápiás célokkal, s támogatták a terápia sikerét. Elsősorban kommunikációs nehézségeik megoldásában vártak segítséget, de a konzultációk alkalmából további problémák is előtérbe kerültek (párkapcsolatuk megrekedése a szimbiózis szakaszában, szerepek, alrendszerek határai, érzelmek kifejezése, stb.). Az alkalmazott externalizáló technikák során a résztvevők képessé váltak az érzelmek kifejezésére, a másik meghallgatására, az elfogadásra.

¹ 1 óra = 45 perc

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

A programsorozat helyszínét az intézményünkben a Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (5600 Békéscsaba, Degré u. 59.) biztosítottuk. Az épületben terápiás szoba/ terem van, ahol a szükséges eszközökkel a konzultációt a család minden tagjaival kivitelezni tudtuk. A szakmai munkát eszközök segítik, gyurma, rajzeszközök, bábok. A szülők otthonában is vállaltuk a konzultáció lebonyolítását, hiszen a családok anyagi körülményei nem tették mindig lehetővé, hogy rendszeresen beutazzanak a megyeszékhelyre. A szülőkkel egyeztetett időpontban tudtuk megvalósítani. Olyan helyszín volt szükséges, amely megfelelt a családterápiás tér (nyugodt környezet, játékok,) feltételeinek. A szülőket képessé tettük a kapcsolati probléma tisztázására. Fejlődési perspektíva: az egyéni, párkapcsolati, családi életciklus fejlődés keretében az elakadásokkal jellemezhető problémamegoldás természetes eszköze.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszám, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. foglalkozási nap: 2019.05.02. 16-18 óráig

Téma: A gyermek helye a családban. A szülők párválasztása a párkapcsolati szakasz fejlődése. A gyermek születésével kapcsolatos emlékek pozitív érzelmek feltárása.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Kooperatív tanulási folyamat, a gyakorlati feladatok a végzése a verbális kommunikáció kifejezőképességének fejlesztésére irányult.

A megvalósítás eredményei: A foglalkozáson hangsúlyt fektettünk a csoporton belüli együttműködésre, és az összetartozás fejlesztésére. A csoportban értékek, értékrendek tisztázására is lehetőség adódott.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. **A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:** A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése. A feladatok ismertetése. Kettős vezetéssel a célja elméleti ismeretek nyújtása, alkalmazása: gyakorlati feladatok, tesztek megoldása.
2. **Ráhangelődés, motiváció :** A csoport alakulási szakaszában játszható, ismerkedési játék. A játék célja az ismerkedés, emellett segíti a jó hangulat és az együvé tartozás érzésének kialakulását is. Rajzolás a családtagjainak és működésének megismerése.
3. **Feladat:** A szerepek tisztázása. Egyéni és közös tevékenységek szétválasztása. Családi struktúra feltárása. Családrajz (elvarázsolt család) viszonyok feltárása.

Az első foglalkozás alkalmával a csoport szabályait elvárásait igyekeztünk kialakítani. A kettős vezetéssel történő előadás során elsőként rövid bemutatkozással kezdtük. A bemutatkozás során a családtagok nyitottabbá váltak, elmondták milyen terveik vágyaik vannak a jövőre vonatkozóan.

A feladatokat tekintve már motivációra volt szükségük, a játékos feladatba a szülők nehezen vonhatók be. A csoporttagok kifejtették a véleményüket, megosztották a gondolataikat, kifejezték érzéseiket. Értékelve a beszélgetést, és a további foglalkozásokat vázolván egyetértettek abban, hogy jövőjüket tekintve érdemes folytatni a beszélgetést.

2. foglalkozási nap: 2019.05.24. 16-18 óráig

Téma: A szülők kapcsolati problémája. Erősíteni szükséges a szülők közötti kommunikációt., kommunikációs csatornák újragondolása. Kapcsolatrendezés a cél. Az élettárs szerepe, felelősségvállalás.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés a családdal. megfelelő megoldást találjanak az együttélés során felmerülő konfliktusokra, problémákra. Segítünk rálátni arra, hogy mi vezetett a párkapcsolatukban vagy a családjukban a korábban meglévő egyensúlymegbomlásához, vagy elakadásához.

A megvalósítás eredményei: A gyermek és az anya kapcsolatának erősítése. A tevékenységek összehangolása. A szülő és gyermeki alrendszer működése.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől: A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése
2. Ráhangolódás, motiváció : A házi feladat megvalósításának értékelés. A határok és tapasztalatok átélése. Cél: kommunikációs képesség javítása. Anya gyermek kapcsolat – fényképes módszer
3. Feladat: Normák, bármilyen kulturális indíttatású speciális viselkedés vagy életmód-szabályzó tényező. Erőforrások a gyermeknevelés terén: Családi kapcsolatok megtartó ereje – elsősorban saját család. » Személyes erőforrások – erős motiváció, jó kommunikációs készség. Megfelelő, ápoltság megjelenés. Jó egészségi állapot. Támogató kapcsolatok megléte vallásközösség, családsegítő.ECOMAP készítése

A második foglalkozás alkalmával nyitottá váltak a résztvevők. A fényképes módszer alkalmazása során felidőzésre kerültek a pozitív érzelmek mellett a negatív is a kapcsolati problémák okán. Az édesanya a jövőbeli terveit átgondolta, család egyesítését szeretné. Az anya megküzdési képessége javult, megerősödött. A bántalmazott anya képes volt új párkapcsolat kialakításra, kiegyensúlyozott. Sok nehézségen ment keresztül, így érthető, ha nyugalomra, biztonságra, kényelemre vágyik. De az is nyilvánvaló számára, hogy az előtte álló feladatok megvalósítása izgalom és kényelmetlenségek felvállalásával érhető csak el. A személyes beszélgetések hozzásegítették az anyát ahhoz, hogy a válással kialakult krízissel való megküzdéshez megtalálja az eszközöket, így már volt energiája a gyermek neveléséhez. Szorongása láthatóan csökkent. Az anya motiváltsága nőtt, önbizalma erősödött az ülések után. Aktív mentalitást vett fel a passzív várakozó magatartásforma helyett. Erősödött mások iránti érdeklődése, egyre jobban figyelte társa megnyilvánulásait. Énképe realisabb lett. Felismerte a változás fontosságát, képessé vált a változás gyakorlati megvalósítására is, mely elősegítette a kliens képessé tevését arra, hogy a saját viselkedését és életét irányítani tudja.

3. foglalkozási nap: 2019.06. 06. 16-18 óráig

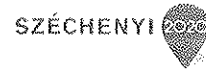
Téma: Családi mintázat, szokások értékrendszer. Gyakoriak az implicit (kimondatlan), rejtett szabályok, amelyek a hétköznapi interakciók során nem érik el a tudatosság szintjét. A nevelőapa helye és szerepe a családban a gyermek szemszögéből.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: segítő beszélgetés, rajz, szoborjáték

A megvalósítás eredményei Az anya és lánya közötti kapcsolat erősítése. A szakellátásból kikerülő gyermek

otthonra talál a saját családjában. Gyermeknevelési módszerek elsajátítása.

A megvalósulás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* A házi feladat értékelése.
3. *Problémamegoldás,* A kislány feladata a rajzolás. A szülőkkel célzott beszélgetés folytatása. A nevelőapa jellemzői az anya elmondása alapján. A párkapcsolat alakulása a gyermek neveléssel kapcsolatos szabályok közös kialakítása.
4. *Feladat:* " Közös programszervezés. Nevelőapa és a kislány közelebb kerülésének segítése. A bizalom elnyerése. Szoborjáték az ülésen, anyuka állítson szobrot!. Milyennek látja a családot a jelenben, megmintázhatja azt is, hogy milyennek szeretné látni a jövőben, illetve ideális körülmények között.

Mindketten végig aktívan vettek részt a munkafolyamatokban, akarták a megoldást a problémáikra. Készek voltak a változtatásra és elfogadták, támogatták egymást a terápia során. Minden családra jellemző az együttélés során kialakít, többnyire a tudattalan szintjén működő szabályrendszer ennek meghatározó szerepe is van. A beszélgetés irányításával erre választ kaptunk. Feltérképeztük, hogy egy-egy családban mik a tabu témák, mi mondható ki és mi nem. Ha a gyerek nem fogadja el az új szülőt, ki kell mondatni vele a gondolatokat, fantáziákat, érzelmeket. A két család között legyen átjárás. Ha a szokásrendszerek a szülők között nagyon eltérőek (anya és férje), önmagában nem jelent problémát, ha a különbözőség elve felülírja a jó-rossz gondolkodás elvét.

A házi feladatokat becsülettel, lelkesen végezték el és néhányukat be is építették a hétköznapiakba (programszervezés, problémajelzés stb.). A család konzultációknak köszönhetően a családtagok nagyobb megértéssel álltak a másik mellé és otthon is többet tudtak erről beszélni nyugodt, empátikus légkörben. Mindketten pozitív érzelmeket (anya és lánya) idéztek. A kislány bizonytalansága megszűnni látszik. A közös programok láthatóan megnyugtatják a kislányt.

4. foglalkozási nap: 2019.06.27. 16-18 óráig

Téma: A családban nevelkedő fiúgyermek helye a családban. Viszonyok feltárása, kapcsolatok. A problémás viselkedés, magatartás befolyásolása. A szereptorta felrajzolása abban segíts, hogy jobban rálásunk a különböző szerepeinkre, és ezáltal magunkat is jobban megértsük.

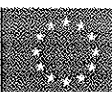
Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés, játékos módszerek alkalmazása.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése,

A megvalósítás tapasztalatai

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak tervezése.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* Az én-üzenet fontossága a kommunikációban
3. Problémamegoldás,
4. *Ismeretbővítés:* A szerepekhez, tehát egy feladatkör ellátásához köteleességek és jogok kötődnek, Ki vagyok? Mik a céljaim? Szándékaim vágyaim megfogalmazása.
5. Feladat: " *Kommunikációs stílusom* A kérdőív kommunikációs stílus megismerését segíti.

A negyedik foglalkozás alkalmával visszajelzésünkben örömmel fejeztük ki, hogy ilyen aktívan részt vesznek a terápiában, és milyen sokat dolgoznak a kapcsolatukon. Az élettárs is vállalta, hogy az ülésekre csatlakozik. Most már az alrendszer is szépen elkülönülnek, beindult egy dinamika a családtagok között. A gyermeknevelési kérdésekben sokkal határozottabbak a szülők, egymást erősítik, egységet alkotnak. Az anya a szereptorta értékelésén a női szerepét szóban nehezen értékelte, próbáltuk bátorítani. A megismerkedésükről kérdeztük amikor az anya arról beszélt, hogy jókor jó időben ismerték meg egymást és mindkettőjüknek szüksége volt a másikra. A pozitív érzelmeket idézett fel ettől jó kedvű lett.

5 foglalkozási nap: 2019.07. 18 16-18 óráig

Téma: A konzultációkon szerzett ismeretek összegzése. A gyermeknevelési elvek a családban. A családtagok érzelmei az ülések kapcsán.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Beszélgetés, tanácsadás. Szerepjáték, bábozás alkalmazása.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése. Szerepek szabályok határok rendeződése.

A megvalósítás tapasztalatai:

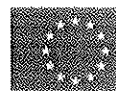
1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak kiosztása.
2. *Ráhangelődés, motiváció :* Beszélgetéssel a kommunikációs képesség javítása. Megfigyelési készség fejlesztése, nyitottság és empátia fejlesztése.
3. *Problémamegoldás, ismeretfeldolgozás:* Célzott beszélgetés a jövőről. A
4. *Feladat:* önérvényesítés képességének elsajátítása. Önismeret, elvárások tisztázása. Fontos hiteles információ adás.

Az utolsó ülésen az anya és élettársa elmondta, hogy a múltkori alkalom után komolyan elgondolkodtak önmagukról, az aktuális életükről, jövőbeni vágyaikról és terveikről. Mi a terapeuták is jobban megismerhettük a család felnőtt tagjait. Azt meg kell jegyeznünk, hogy mekkora érdeklődéssel nézik az egyes családtagok a többiek rajzát, hiszen olyan belső tartalmak kerülhetnek ilyenkor megosztásra a terapeuták vezetése mellett, amiről a hétköznapiakban ritkán mesélnek egymásnak a családtagok.

A szakellátásban a gyermek legjobb érdeke rövid vagy hosszútávon a visszakerülés. A bekerülés pillanatától a szakemberek együttműködése a hazagondozást szolgálja. A családtagok egymást elfogadják, kölcsönösség jellemzi őket. A család működése kiegyensúlyozott, alkalmazkodni képesek egymáshoz. A kislány 2019. augusztus hónapban véglegesen hazakerül.

Módszerek indoklása:

Terapeuta társammal szívesen mentünk az ülésekre, mert végig úgy éreztük, hogy a család is nagyon együttműködő, és rengeteg erő volt bennük ahhoz, hogy úrrá lettek a problémákon, nem pedig kényszerből, kötelességből jöttek. Igyekeztünk az egész terápiás folyamatot úgy felépíteni, hogy abban a legmegfelelőbb technikákat alkalmazzuk, és a legjobbat hozzuk ki a családból és magunkból is. Minden családtagot igyekeztünk bevonni a közös munkába, hogy mindenki kapjon valamilyen szerepet benne. A következő ülés elején fontos, hogy a feladat visszakerdezésével,

elvégzésének körülményeivel kezdjük el az ülést.

A családnál megfelelő módszer a fényképek kiválasztása. A legjobb a család megismeréséhez. Minden családtag sorban bemutatta a kiválasztott fotókat, elmondja a többieknek, miért ezeket választotta, mit jelentenek ezek számára, milyen egyéni érzései vannak ezzel kapcsolatban. Amíg valaki bemutatja a fotókat, a többieket arra biztatjuk, hogy a kérdésekkel és megfigyelésekkel reagáljanak a bemutatásra. Ezzel a technikával megismerhető a családstruktúra, a családi szerepleosztás.

Jó eszköz a családi kommunikációs terep felmérésére. Láthatóvá válik a múlt a jelenben, és az egyéni válogatás, majd az elkövetkező megbeszélés meghatározza, hogy mi a fontos a mai családtagok számára.

Felmérhetjük az erőt, a függőséget, az intimitást, a szorongást, a férfi és női szerepeket.

A bábozás technika: akkor alkalmazzuk, ha valamelyik gyermek mutat problémás viselkedést. A családban a fiúgyermek mutatja ezeket a tünetet. Magatartása és pszichés problémája miatt magántanuló. A két gyermek viselkedését a bábjátékban ismerjük meg. A foglalkozáson módunkban volt látni időnként a testvérféltékenység miatt alakult ki nézeteltérés közöttük. A családtagok közötti interakcióról kaptunk képet és abban tudtunk segítséget nyújtani családtagok számára, hogy jobban kommunikáljanak, megoldják a problémákat, és új módszereket találjanak az együttműködésre. A családtagok új készségeket sajátítottak el, a nehéz helyzetekből való átjutáshoz.

A feladatok adásának időzítésével folyamatosan építettük fel szem előtt tartottuk. Ügyeltünk arra, hogy ne csak feladatot tudjunk adni, de azt a család bizalommal el is fogadja, illetve végezze is el a következő ülésre. Úgy gondoljuk, hogy jól össze tudtunk dolgozni a koterápiában, bár sokkal több odafigyelést igényelt, nem csak az ülésen, hanem a háttérmunka tekintetében is.

A tevékenység, a következő célok eléréséhez járult hozzá:

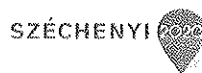
- Életkori és egyéb sajátosságokat figyelembe vettük a megvalósításnál.
- A kontrollt, a munka folyamán nagymértékben segítette a kettős csoportvezetés.
- Önismeret az önismeret fejlesztése segítette a résztvevőket,
- Elősegítettük szabadidő hasznos eltöltését,
- A család kohéziója erősödött.
- A szociális kompetenciákat (szociális készségek, képességek, kommunikáció, pozitív attitűdök, önismeret, empátia) erősítette.

Dátum: 2019. 08. 26.

Foglalkozásvezető aláírása

Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz3/12-16 /2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

- **Tevékenység kódja, címe:**

Szülők, hozzátartozók számára szervezett tevékenységek:

Családkonzultáció, párkonzultáció, konfliktuskezelő tanácsadás I.

Foglalkozásvezető (k) neve

**Medovarszkiné Szikes Fanni családterapeuta nevelőszülői tanácsadó:
Almási Gyöngyvér családkonzulens gyermekvédelmi gyám**

Célja: A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A családi kapcsolatokban, interakció, kommunikáció révén igyekeznek változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban.

A családoknak szükségük van arra, hogy külső segítséggel más szemszögből is lássák a problémájukat és a megoldhatatlannak tűnő gondjaikban támaszt keressenek. A terápiás kezelésben gyakran használunk különféle terápiás módszereket (szoborépítés, pszichodráma, levélírás, rajzolás, gyurmázás, festés, bábozás) A családterápia eszköztára gazdag és színes.

A családkonzultáció mint szolgáltatás, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgálja mely a szakellátásban nevelkedett gyermekeknél sok egyéb mellett, a hazagondozását segíti egy igazán változatos eszközzel. A vérszerinti szülőknek és gyermekeiknek szeretnénk megsegíteni ezzel a szolgáltatással, hogy hozzájáruljunk ahhoz, hogy képessé tegyük és megerősítsük a szülőket a gyermeknevelési feladatok részvételében. Az egyéneken felmerülő kérdésekre közösen a család tagjaival megtaláljuk a helyes válaszokat. Az ülések alatt a lehetőséget biztosítottunk ahhoz, hogy a megfelelő kommunikáció megválasztása révén az alrendszeri tagok szerepüket, határait meghatározzák és ha szükséges tisztázzhassák.

A mediáció (közvetítés) egy probléma, illetve konfliktus-megoldási forma, konfliktuselemző módszer. Az üléseket a problémamegoldásban járatos szakember vezetésével történik, a probléma megoldásához szükséges családtagok részvételével folynak a megbeszélések. A gyermekvédelmi gyámok és tanácsadók segítségével, az általuk felismert családok számára ajánlottuk fel, a problémáinak megoldására ezt a speciális segítő tevékenységet.

A program hatása és illeszkedése a projekt és az EU OP céljaihoz:

A családterápia, a családkonzultáció az egyén problémáját a kapcsolatok összefüggésében vizsgálja. A családterápiában a családi kapcsolatok, a családon belüli folyamatok vannak a középpontban. Ez a személyes megbeszélést igénylő segítő beavatkozás, a krízisek, a család életében jelentkező elakadások, nehézségek leküzdésében, kíván segíteni. Ehhez a beszélgetés során segít feltárni a család saját erőforrásait és ezek mozgósításával mozdítja elő a változást.

Az interakció és a kommunikáció révén törekszik a változást előidézni. A családdal dolgozó szakemberek mindvégig törekszenek arra is, hogy a jól működő folyamatokat megerősítsék. Ehhez is gazdag eszköztár áll

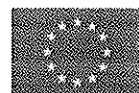

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

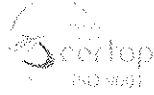

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

rendelkezésre. A résztvevő családoknak a családterápia hol egyszerű dolognak, hol pedig varázslatnak tűnik. Olyan eszközökkel, módszerekkel dolgozik melyet minden érdeklődő ember képes elsajátítani és alkalmazni, függetlenül személyiségük egyéb jellemzőitől. A pár és családterápiában a terapeuta személyiségének jellemzői nagyon fontos tényezők; jelentősen befolyásolják a terápiás kapcsolat alakulását. A pályázatban, akik részt vállaltunk ezen családokkal való konzultációs munkában nagy gyakorlattal rendelkezünk a hátrányos helyzetű, nehéz sorsú családokról életviteli problémáikról. A terapeuta tapasztalata és személyisége egy olyan érték, melynek mértékét az dönti el, hogyan és milyen szakértelemmel használják. A családok magatartás változásai – akár az egyénnél, akár egy családi rendszernél – konkrét folyamatok eredménye, valós érzésekből, gondolatokból és főleg cselekvésből összegyúrva formálódnak. A technikáknak ezt kell elősegítenie és szolgálnia.

Óraszám összesen:

A program alatt 3 családdal 5 ülést (1 ülés időtartama 2 óra) bonyolítottunk le. A folyamat a hazagondozás előkészítését is gördülékeny megvalósulását szolgálta. Koterápiában valósultak meg, 2 szakember vezetésével.

A tevékenység időkerete:

- a tevékenység óraszám¹ összesen: 10 óra
- a program alkalmainak száma: 5 alkalom
- a program alkalmankénti óraszám: 2 óra

Megvalósítás időpontjai:

2019. 05. 02.	09-órától -11 óráig
2019 05 23.	15 órától - 17 óráig
2019 06 07.	15 órától -17 óráig
2019. 06 28	15 órától- 17 óráig
2019. 07.17.	16 órától 18 óráig

A tevékenység résztvevői köre:

A résztvevők: anya, nevelésbe vett gyermeke, anya élettársa

Édesanya élettársával élt együtt, a fiatal férfi szüleinek otthonában. Korábban a fiatal lány, az anyuka is a szakellátásban nevelkedett. Az anyuka nevelőszülőnél élt, amikor még nagykorúsága előtt néhány hónappal megszületett a kislánya. A gyermek születését követően az anyuka szakmát tanult és igyekezett a gyermeke ellátásában a lehető legnagyobb részt vállalni a nevelőszülő otthonában. Amikor nagykorúvá vált, a nővére segítségével haza mehetett annak otthonába és családjába. Ekkor még a fiatal anyuka iskolába járt, jövedelme nem volt, nővérénél élt és folyamatosan tartotta a kapcsolatot gyermekével, aki akkor még a nevelőszülőnél élt. Később, amikor szakmát szerzett, munkahelyet talált és párkapcsolata komollyá vált minden segítséget és lehetőséget igénybe vett annak érdekében, hogy gyermekét a hazavihesse magához és gyermeke nevelésbe vétele véglegesen megszűnhessen. A gyermek édesapja nem ismert, kapcsolata sosem volt gyermekével, családjával.

A megbeszélések előtti előzmények: Édesanya nagyon szeretné, ha a kislányát nevelhetné és a cél érdekében igyekszik mindent megtenni. A kislány fokozatosan több időt tölt otthon, időszakos kapcsolattartásokon. Az édesanya a kislánya

¹ 1 óra = 45 perc

miatt a családkonzultációt vállalta annak érdekében, hogy a hazagondozás sikeres lehessen és gyermeke ne sérüljön ebben a folyamatban, bízva abban, hogy így a kellő segítséget megkapja.

A megvalósítás során a család jól érezte magát, felhőtlen bizalmon alapuló nyílt beszélgetéseket tudtunk megvalósítani. Több kérdésben kaptak mintát és iránymutatást pl. a felelősségvállalás, a biztonság megteremtésének szempontjairól. Érintettük az együttműködés, kölcsönös megértés, elfogadás, csoportnormák, értékrend, segítségnyújtás fontosságát. Elmondásuk szerint sokat fejlődtek az önismeret, önbizalom terén. A jövőbeni családot egységként kezeltük ezért az élettársat és annak szüleit is bevontuk egy-egy beszélgetésbe. A találkozók előre egyeztetett időpontban valósítottuk meg. Volt olyan alkalom, amikor a Gyermekvédelmi Központban találkoztunk, de volt olyan is amikor a család lakókörnyezetében került sor az ülések megtartására. Két „ülés” között házi feladatokat is kaptak a családok (elvárásolt családrajz, régi fényképek válogatása, idővonal jövőre vonatkozó tervek összeírása stb.), amelyek összhangban vannak a terápiás célokkal, s támogatják a terápia sikerét. Elsősorban kommunikációs nehézségeik megoldásában vártak segítséget, de a konzultációk alkalmából további problémákat is érintettünk (párkapcsolatuk megrekedése a szimbiózis szakaszában, szerepek, alrendszerek határai, érzelmek kifejezése, stb.). Az alkalmazott externalizáló technikák során úgy véljük, hogy a pár képessé vált az érzelmek kifejezésére, a másik meghallgatására, a másik akár eltérő véleményének elfogadására.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

A programsorozat helyszínét az intézményünk a Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (5600 Békéscsaba, Degré u. 59.) biztosította. Az épületben van terápiás szoba/ terem, ahol a szükséges eszközök rendelkezésre álltak (bábok, színes ceruza, gyurma) Így a konzultációkat változatosan a család minden tagjaival tudtuk kivitelezni. A szülők otthonában is vállaltuk a konzultáció lebonyolítását, hiszen a családok anyagi körülményei nem teszik lehetővé, hogy rendszeresen beutazzanak a megyeszékhelyre. A megbeszélések számára olyan helyszín szükséges, amely megfelel a családterápiás tér (nyugodt környezet, játékok,) feltételeinek. A szülőket képessé tettük a kapcsolati probléma tisztázására. Fejlődési perspektíva: az egyéni, párkapcsolati, családi életciklus fejlődés keretében az elakadásokkal jellemezhető problémamegoldás természetes eszköze.

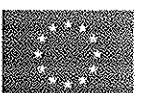
A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszama, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. foglalkozási nap: 2019.05.02. 09-11 óráig

Téma: A gyermek helye a családban. A szülők párválasztása a párkapcsolati szakasz fejlődése. A gyermek családba kerülésével kapcsolatos pozitív érzelmek feltárása. A gyermek visszakerülésének folyamata milyen feladatokat generál, milyen kérdéseket kell tisztázni a leendő szülőpár számára.

Részóraszama: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Kooperatív tanulási folyamat, általunk vezetett gyakorlati feladatok a végzése a verbális kommunikáció kifejezőképességének fejlesztésére irányult.

A megvalósítás eredményei: A foglalkozáson hangsúlyt fektettünk a családon belüli együttműködésre, és az összetartozás fejlesztésére. A csoportban értékek, értékrendek, elvárások megbeszélésére is lehetőség adódott. Jelenlegi közös életük kialakítása hogyan sikerült, milyen hatással lesz a kapcsolatukra az új családtag érkezése. Felelősség vállalás kérdése, súlya.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése. A feladatok ismertetése. Kettős vezetéssel a célja elméleti ismeretek nyújtása, alkalmazása: gyakorlati feladatok, tesztek megoldása, minta adása.
2. *Ráhangelődés, motiváció :* A csoport alakulási szakaszában játszható, ismerkedési játék. A játék célja az ismerkedés, emellett segíti a jó hangulat és az együvé tartozás érzésének kialakulását is. Rajzolás a családtagjainak értékeinek és működésének megjelenítése.
3. *Feladat:* A szerepek tisztázása. Egyéni és közös tevékenységek szétválasztása. Családi struktúra feltárása. Családrajz (elvarázsolt család) viszonyok feltárása, tervek, elvárások megfogalmazása.

Az első foglalkozás alkalmával a csoport szabályait elvárásait igyekeztünk kialakítani. A kettős vezetéssel történő előadás során elsőként rövid bemutatkozással kezdtük. A bemutatkozás során elmesélték jelenlegi élethelyzetüket. A családtagok az ismerkedés során nyitottabbá váltak, elmondták milyen terveik vágyaik vannak a jövőre vonatkozóan.

A feladatokat tekintve már motivációra volt szükségük, a játékos feladatokba a szülők nehezen voltak bevonhatók. A csoporttagok viszonylag könnyebben kifejtették véleményüket, megosztották a gondolataikat, kifejezték érzéseiket. Értékelve a beszélgetés folyamatát, és a további foglalkozásokat vázolva egyetértettek abban, hogy jövőjüket tekintve, érdemes folytatni a beszélgetést.

foglalkozási nap: 2019.05.23.

15-17 óráig

Téma: Az anya kapcsolati dilemmája. Erősíteni szükséges a szülők közötti kommunikációt, a kommunikációs csatornák újragondolása. Kapcsolatrendezés a cél. Az élettárs, gyermek szerepe, felelősségvállalás.

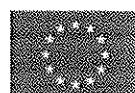
Részóraszám: 2 óra

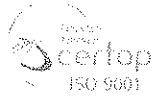
A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés.

A megvalósítás eredményei: A gyermek és az anya kapcsolatának erősítése. A tevékenységek összehangolása. A szülő és gyermeki alrendszer működése.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése, adminisztráció.
2. *Ráhangelődés, motiváció :* A házi feladat megvalósításának értékelés. A határok és tapasztalatok átélése. Cél: kommunikációs képesség javítása.
3. *Feladat:* Normák, bármilyen kulturális indíttatású speciális viselkedés vagy életmód-szabályzó tényező. Erőforrások a gyermeknevelés terén: Családi kapcsolatok megtartó ereje – elsősorban saját család. » Személyes erőforrások – erős motiváció, jó kommunikációs készség. Megfelelő, ápoltság megjelenés. Jó egészségi állapot. Támogató kapcsolatok számbavétele, megléte vallasközösség, családsegítő.ECOMAP készítése

A második foglalkozás alkalmával nyitottá váltak. Az édesanya a jövőbeli terveit átgondolta, fontossági sorrend felállítása. Az anya szerepe erősödött, jövőképe pozitív. A nehéz sorsú anya új párkapcsolatában kiegyensúlyozott, önértékelése fejlődött. Sok nehézségen ment keresztül, így érthető, ha nyugalomra, biztonságra, igazi családra vágyik. De az is nyilvánvaló számára, hogy az előtte álló feladatok megvalósítása izgalmak és kényelmetlenségek felvállalásával érhető csak el. A személyes beszélgetések hozzásegítették az anyát ahhoz, hogy az új családdá formálódással való megküzdéshez megtalálja az megfelelő eszközöket. Elmondása szerint érzi az energiáját a gyermek fogadásához, neveléséhez. Szorongása láthatóan csökkent, motiváltsága nőtt, önbizalma erősödött az ülések után. Felerősödött mások iránti érdeklődése, egyre jobban figyelte, és megértette társa megnyilvánulásait. Énképe realisabbá vált. Felismerte a változás fontosságát, lehetőségét, képessé vált arra, hogy a saját viselkedését és életét irányítani tudja.

2. foglalkozási nap: 2019.06. 07. 15-17 óráig

Téma: Családi mintázat, szokások értékrendszer. Gyakoriak az implicit (kimondatlan), rejtett szabályok, amelyek a hétköznapi interakciók során nem érik el a tudatosság szintjét. A nevelőapa helye és szerepe a családban a gyermek szemszögéből.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: segítő beszélgetés, rajz, szoborjáték

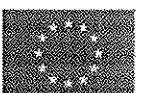
A megvalósítás eredményei Az anya és lánya őszintén beszéltek a családtagok a közösen eltöltött napokról.

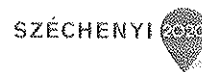
A megvalósulás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése, adminisztráció.
2. Ráhangolódás, motiváció : A házi feladat értékelése.
3. Problémamegoldás, A kislány feladata a rajzolás, éleletterének bemutatása. A nevelőapa jellemzői az anya elmondása alapján. A párkapcsolat alakulása a gyermekneveléssel kapcsolatos szabályok közös kialakítása. *Feladat:* " Közös programszervezés. Nevelőapa és a kislány kapcsolatának erősítése, segítése. A bizalom elnyerése. Szoborjáték az ülésen, anyuka állítson szobrot!. Milyennek látja a családot a jelenben, megmintázhatja azt is, hogy milyennek szeretné látni a jövőben, illetve ideális körülmények között. 2019. június hónap elején véglegesen hazakerült.

Aktívan vettek részt a munkafolyamatokban, az anya kereste a megoldást a problémáikra. Készek áll a változtatásra és elfogadják egymást a terápia során. Minden családra jellemző az együttélés során kialakít, többnyire a tudattalan szintjén működő szabályrendszert és ennek meghatározó szerepe is van. A beszélgetés irányításával erre választ kaptunk. Feltérképeztük, hogy családjukban mik a tabu témák, mi mondható ki és mi nem és miért. Ha a gyerek nem fogadja el az új szülőt, ki kell mondatni vele a gondolatokat, fantáziákat, érzelmeket. Ha az új családjában szokásrendszerek eltérőek, önmagában nem jelent problémát, ha a különbözőség elve felülírja a jó-rossz gondolkodás elvét. A feladat az új családban a szerepek, feladatok kijelölése.

A házi feladatokat becsülettel, lelkesen végezték el és néhányukat beépítették a hétköznapiakba (programszerzés, problémajelzés, közös pénzügyi tervek stb.). A családkonzultációknak köszönhetően

a családtagok nagyobb megértéssel álltak a másik mellé és otthon is többet tudtak erről beszélni nyugodt, empátikus légkörben. Mindketten pozitív érzelmeket (anya és lánya) idéztek. A kislány bizonytalansága megszűnni látszik. A közös programokat anya és lánya együttesen élvezik.

3. foglalkozási nap: 2019.06.28. 15-17 óráig

Téma: Az új család minden tagja részt vet a megbeszélésen. A családban nevelkedő új gyermek helye a bővebb családban. Viszonyok, kapcsolatok feltárása. A problémás viselkedés, magatartás felismerése. A szereptorta felrajzolása abban segíts, hogy jobban rálássunk a különböző szerepeinkre, és ezáltal magukat is jobban megértsék.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés, játékos módszerek alkalmazása.

A megvalósítás eredménye i: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése,

A megvalósítás tapasztalatai

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak tervezése, adminisztráció.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* Az én-üzenet fontossága a kommunikációban
3. Problémamegoldás,
4. Ismeretbővítés: A szerepekhez, tehát egy feladatkör ellátásához köteleességekhez fűződő viszonyok tisztázása. Ki vagyok? Mik a céljaim? Szándékaim vágyaim megfogalmazása. A technikák ismeretében (azok pozitív és negatív jellemzőivel együtt) megkönnyítik az feladat kijelölések folyamatát.
5. Feladat: *„Kommunikációs stílusom* A kérdőív kommunikációs stílus megismerését segíti.

A negyedik foglalkozás alkalmával visszajelzésünkben örömmel fejeztük ki, hogy ilyen aktívan részt vesznek a terápiában, és milyen sokat dolgoznak a kapcsolatukon. Az élettárs is vállalta, hogy az bizonyos ülésekhez csatlakozik. Most már az alrendszerek is szépen elkülönülnek, beindult egy dinamika a családtagok között. A gyermeknevelési kérdésekben sokkal határozottabbak a szülők, egymást erősítik, egységet alkotnak. Az anya a szereptorta értékelésén a női szerepét szóban nehezen értékelte, ebben bátorítottuk. A megismerkedésükről kérdeztük, beszélt arról, hogy mindkettőjüknek szüksége van a másikra és házasság kötést terveznek. A pozitív érzelmeket idézett fel ettől jó kedvűvé vált.

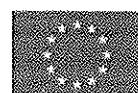
5 foglalkozási nap: 2019.07. 17. 16-18 óráig

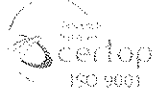
Téma: A konzultációkon szerzett ismeretek összegzése minden családtaggal. A családtagok addig megélt érzelmei az ülések kapcsán.

Részóraszám: 1 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Beszélgetés, tanácsadás. Szerepjáték alkalmazása. Közös tervek összegzése.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése. Szerepek szabályok határok rendeződése.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés, adminisztráció. A résztvevők feladatainak kiosztása.
2. *Ráhangelődés, motiváció :* Beszélgetéssel a kommunikációs képesség javítása. Megfigyelési készség fejlesztése, nyitottság és empátia fejlesztése.
3. *Problémamegoldás, ismeretfeldolgozás:* Célzott beszélgetés a jövőről.
4. Feladat: önértékelés képességének elsajátítása. Önismeret, elvárások tisztázása. Fontos hiteles információ adás.
- 5.

Az utolsó ülésen az anya és élettársa elmondta, hogy a múltkori alkalom után komolyan elgondolkodtak önmagukról, az aktuális életükről, jövőbeni vágyaikról és terveikről. Mi a terapeuták is jobban megismerhettük a család felnőtt tagjait. Azt meg kell jegyeznünk, hogy mekkora érdeklődéssel nézik az egyes családtagok a többiek rajzát, hiszen olyan belső tartalmak kerülhetnek ilyenkor megosztásra a terapeuták vezetése mellett, amiről a hétköznapokban ritkán mesélnek egymásnak a családtagok. A családtagok egymást elfogadják, kölcsönösség jellemzi őket.

Módszerek indoklása:

Terapeuta társammal szívesen mentünk az ülésekre, mert végig úgy éreztük, hogy a család is nagyon együttműködő, és rengeteg erő volt bennük ahhoz, hogy úrrá lettek a problémákon, nem pedig kényszerből, kötelességből jöttek. Igyekeztünk az egész terápiás folyamatot úgy felépíteni, hogy a legjobbat hozzuk ki a családból és magunkból.

Minden családtagot igyekeztünk bevonnni a közös munkába, hogy mindenki kapjon valamilyen szerepet benne. Az ülések elején fontosnak tartottuk, hogy a feladat visszakérdezésével, elvégzésének körülményeivel kezdjük el az ülést.

A családnál megfelelő módszer a fényképek kiválasztása. A legjobb a család megismeréséhez. Amíg valaki bemutatja a fotókat, a többiek arra biztatják, hogy a kérdéseikkel és megfigyeléseikkel reagáljanak a bemutatásra. Ezzel a technikával megismerhető a családstruktúra, a családi szereposztás. A közös beszélgetések során felmérhetjük az erőt, a függőséget, az intimitást, a szorongást, a férfi - nő szerepeket melyek kialakulóban vannak az új családi struktúrában.

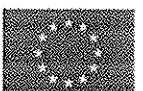
Bábozás technikáját: akkor alkalmaztuk, ha valamelyik gyermek mutatott problémás viselkedést, illetve a gyermek könnyebben kifejezi magát a bábok megszemélyesítésével. A családtagoknak abban tudunk segítséget nyújtani, hogy jobban kommunikáljanak, megoldják a problémákat, és új módszereket találjanak az együttműködésre. A családtagok új készségeket sajátítottak el, a nehéz helyzetekből való átjutáshoz.

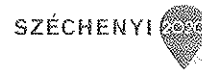
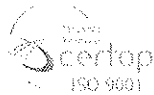
A feladatok adásának időzítésével folyamatosan építettük fel szem előtt tartottuk, hogy ne csak feladatot lássák a beszélgetésekben, hanem a család bizalommal elfogadja, illetve végezze el a következő ülésre.

Úgy gondolom, hogy jól össze tudunk dolgozni a koterápiában, bár sokkal több odafigyelést igényelt, nem csak az ülésen, hanem a háttérmunka tekintetében is.

A tevékenység, a következő célok eléréséhez járult hozzá:

- Életkori és egyéb sajátosságokat figyelembe vettük a megvalósításnál.
- A kontrollt, a munka folyamán nagymértékben segítette a kettős csoportvezetés.

- Önismeret – az önismeret fejlesztése segít a résztvevőknek a további családi szerepük meghatározásában
- Elősegítettük szabadidő hasznos eltöltését,
- A család kohéziója erősödik.
- A szociális kompetenciákat (szociális készségek, képességek, kommunikáció, pozitív attitűdök, önismeret, empátia) erősítette.

Dátum: 2019. 08. 28.

.....
[Handwritten signature]

Foglalkozásvezető aláírása

.....
Aludi Gyöngyi

Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz.B/12-16/2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: V/45.

Választható önállóan támogatható tevékenység:

Szülők, hozzátartozók számára szervezett tevékenységek: Családkonzultáció, párkonzultáció, konfliktuskezelő tanácsadás I.

Foglalkozásvezető (k) neve

**Medovarszkiné Szikes Fanni családterapeuta nevelőszülői tanácsadó:
Aimási Gyöngyvér családkonzulens gyermekvédelmi gyám**

Célja: A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A családi kapcsolatokban interakció, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban, kapcsolatok formálódásában.

A családoknak esetenként szükségük van arra, hogy külső segítséggel rálássanak a problémájukra és a megoldhatatlannak tűnő gondjaikban támaszt keressenek. Ez a speciális szolgáltatás különösen a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgálja mely a szakellátásban nevelkedett gyermekek hazagondozását nagyban segítené. A vérszerinti szülőknek és gyermekeknek szeretnénk megsegíteni a szolgáltatás biztosításával, ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy képessé tegyük és erősítsük a szülőket a gyermeknevelési feladatok részvételében. A konzultációs ülések alatt a kommunikáció révén az alrendszeri tagok szerepüket, határaikat tisztázhatják, bizonytalanságaikat feltárhatják.

A mediáció (közvetítés) egy probléma-megoldási forma, konfliktuselemző módszer, problémamegoldásban járatos szakember vezetésével történő nézeteltérés megbeszélése. A pályázatba bevont családok a gyermekvédelmi gyámok és nevelőszülői tanácsadók által felismert családok meghatározott problémáinak megoldása köré tudjuk megszervezni a speciális segítő tevékenységet.

A rendszerszemléletű családterápia erőforrás központú, azt keressük, hogy az ügyfél életében mi megy jól, mi működik jól, mivel elégedettek, mire lehet építeni.

A terápia támogatást, módszereket ad ahhoz, hogy hogyan lehet a kialakult helyzeten változtatni és ezzel elérni a mindenki számára elfogadható, megnyugtató kapcsolatot. A szükséges változásokat fontos, hogy az érintettekkel együtt érjük el, így elősegítve boldogulásukat.

A program hatása és illeszkedése a projekt és az EU OP céljaihoz:

A családterápia, a családkonzultáció az egyén problémáját a kapcsolatok összefüggésében vizsgálja. A családokkal történt megbeszélésink során a családi kapcsolatok, a családon belüli folyamatok kerültek a középpontba. Olyan segítő beavatkozásokat alkalmaztunk, melyek a család életében jelentkező elakadások, nehézségek leküzdésében az erőforrások mozgósításával kívántunk segíteni. Az interakció és a kommunikáció révén törekszük a változást előidézni. A

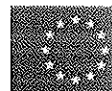
EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

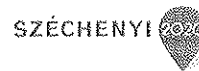
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFÉKTETÉS A JÖVŐBE

terapeutaként mindvégig törekedtünk arra is, hogy a jól működő folyamatokat megerősítsük. Ehhez is gazdag eszköztár áll rendelkezésre.

Óraszám összesen:

A program alatt 3 alkalommal 5 ülést (1 ülés időtartama 2 óra) bonyolítunk le. Hazagondozás előkészítését is szolgálta. Kóoterápiában valósult meg, 2 szakember vezetésével.

A tevékenység időkerete:

- a tevékenység óraszám¹ összesen: 10 óra
- a program alkalmainak száma: 5 alkalom
- a program alkalmankénti óraszám: 2 óra

Megvalósítás időpontjai:

2019. 05. 03.	14-órától -16 óráig
2019. 05. 22.	16 órától - 18 óráig
2019. 06. 05.	16 órától -18 óráig
2019. 06. 26	14 órától- 16 óráig
2019. 07.10.	14 órától 16 óráig

A tevékenység résztvevői köre:

A résztvevők köre: nevelőszülő, Viktor, nevelésbe vett gyermek

A tünethordozó gyermek, Viktor már 8 éve él a szakellátásban. A szülei elváltak, édesapja nem tartja vele a kapcsolatot új családjával Dunántúlon él. Édesanyja rendszertelenül, de van kapcsolata a fiával. A szülő maga is alulszocializált, azaz nem ismerte, nem volt módja elsajátítani azokat az együttélési normákat, melyeket mi természetesnek veszünk és természetesként várunk el mindenkitől. A fiúnak még további 4 testvére van, akik más gondozási helyen nevelkednek. A gyermekek életkora különböző más-más életszakaszban vannak. Viktor jelenleg a 4. gondozási helyen van elhelyezve. Gyógypedagógiai intézményben tanul, képességei az átlagtól kissé elmarad, enyhe értelmi fogyatékos megállapított. A gyermek a nevelőcsaládban elhelyezését követően hasonló problémák mutatkoztak. A nevelőcsalád kiválasztása a gyermek igényei és szükségletei mentén került kiválasztásra. Viktor a nevelőcsaládban nehezen illeszkedett be, a többi elhelyezett gyermekekkel nem tud kialakítani megfelelő kapcsolatot. barátja nem volt. Kollégiumi elhelyezése során is a társakkal való kapcsolata ambivalens. A jelenlegi nevelőszülő igyekezett a gyermekkel következetes nevelési módszereket alkalmazni, előtérbe helyezve a jutalmazást a megfelelő viselkedés és cselekedet alapján. A köztük kialakult konfliktushelyzetek egyre többször előfordultak, ebben kérte a nevelőszülő a segítséget a konzultációt.

Tünetek a családban: A) Rendszeres nézeteltérések B) Kommunikációs problémák C) Gyermeknél jelentkező magatartási, tanulási nehézségek

A magatartászavar ebben az esetben valószínű, hogy a családi szocializáció problémája, mint például: a nem megfelelő anya-gyerek, apa-gyerek kapcsolat, érzelmi elhanyagolás, családon belüli erőszak. Emellett még okai lehetnek a

¹ 1 óra = 45 perc

magatartási problémáknak az osztályközösségben kialakuló csoportdinamikai jelenségek, mint például a bűnbakképzés vagy ellenállás. Törekszik azonban arra, hogy megtalálja a számára fontos megerősítő hatással bíró elfogadás élményét. A két megbeszélés, „ülés” között házi feladatokat is kapott a nevelőszülő és a nevelt gyermek is. A feladatok játékosak voltak (elvarázsolt családrajz, régi fényképek válogatása, idővonal stb.), amelyek összhangban voltak a terápiás célokkal, s támogatták a terápia sikerét. Elsősorban kommunikációs nehézségek megoldásában, várta a nevelőszülő a segítséget, de a konzultációk alkalmából további problémák is előtérbe kerültek (szerepek, nevelői stílusok, figyelemzavar, oppozíciós zavar- érzelmek kifejezése, stb).

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

A programsorozat helyszínét az intézményünk a Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (5600 Békéscsaba, Degré u. 59.) Az épületben biztosított terápiás szoba/ terem, ahol a szükséges eszközökkel a konzultációt a család minden tagjaival kivitelezni tudtuk. A szakmai munkát eszközök segítették: gyurma, rajzeszközök, bábok.

A terápiás üléseknél figyelembe vettük, hogy a nevelőszülő, több életkora miatt különleges szükségletű gyermeket nevelt, ezért fontosnak tartottuk, hogy a nevelőszülő életviteléhez, idő- és munkabeosztásához alkalmazkodjunk. Előre egyeztetett időpontban valósítottuk meg. Volt olyan alkalom, amikor a Gyermekvédelmi Központban találkoztunk, de előfordult, olyan amikor a család lakókörnyezetében került sor az ülés megtartására. Olyan helyszínt választottunk, amely megfelelt a családterápiás tér (nyugodt környezet, játékok,) feltételeinek.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszama, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. foglalkozási nap: 2019. 05. 03. 14-órától -16 óráig

Téma: A gyermek születésével, eddigi életútjának feltérképezése, emlékek, feltárása. pozitív érzelmek szerepének hangsúlyozása. A gyermek helye a nevelőcsaládban, családon belüli kapcsolati rendszer átbeszélése. Pozitív élmények lehetőségeinek számba vétele a szabadidő eltöltése során.

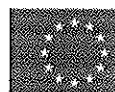
Részóraszama: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Kooperatív tanulási folyamat, a pozitív érzelmek fontosságának hangsúlyozása, gyakorlati feladatok a végzése a verbális kommunikáció kifejezőképességének fejlesztésére irányult.

A megvalósítás eredményei: A foglalkozáson hangsúlyt fektettünk a csoporton belüli együttműködésre, és az összetartozás érzésének megélésére, fejlesztésére. A csoportban értékek, értékrendek tisztázására is lehetőség adódott saját szempontjaik alapján.

A megvalósítás tapasztalatai:

- 1. A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:** A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése. A feladatok ismertetése. Kettős vezetéssel a célja elméleti ismeretek szakmai alkalmazása: gyakorlati feladatok, tesztek közös megoldása.
- 2. Ráhangelődés, motiváció :** Az ülések kezdetén ismerkedési játékkal indítottunk. A játék célja az ismerkedés, emellett segítette a jó hangulatot és az együvé tartozás érzésének kialakulását is. Rajzolás a családtagjainak és működésének megismerésére szolgált.

3. **Feladat:** A szerepek tisztázása. Egyéni és közös tevékenységek szétválasztása. Családi struktúra feltárása. Családrajz (elvársolt család) viszonyok feltárása, Otthonom alaprajza feladat.

Az első foglalkozás alkalmával a csoport szabályait elvárásait igyekeztünk kialakítani. A nevelőszülő és a gyermek elmondták a nevelőcsaládban egymás szemével, kinek mi a feladata, milyen tulajdonsággal rendelkeznek és milyen terveik vágyaik vannak a jövőre vonatkozóan. Az otthonom alaprajza feladat során a család életterét mélyebben megismertük az együtt élők működését. Segítségével családi titkokra, olyasféle működésmódra is rá ismerhetünk, amelyre különben nem derülne fény. A technika lényege, hogy minden családtag megjelöli a családi otthon alaprajzán, hogy hol érzi magát biztonságban, hol van a megnyugvás, az összetartozás, az elvonulás helye, és hol van esetleg a feszültség, a konfliktusé.

Az otthon az érzelmi élet minden megnyilvánulásának a színtere: itt szeretünk, gondoskodunk gyerekeinkről, ápoljuk a beteget, biztonságba érezzük magunkat, de megjelenhet az agresszió, a családon belüli konfliktus és feszültség is.

2.foglalkozási nap: 2019 05 22.

16 órától - 18 óráig

Téma: A gyermek pozitív tulajdonságai erősségek gyengeségek. Kommunikációs csatornák újragondolása. Kapcsolatrendezés és harmonikus együtt élés a cél.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés a családdal. Megfelelő megoldást találni az együttélés során felmerülő konfliktusokra, problémákra. Segítünk rálátni arra, hogy mi vezetett az egyensúly megbomlásához, vagy elakadásához. A gyermek problémáinak meghallgatása, konfliktusainak kiértékelése.

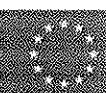
A megvalósítás eredményei: A nevelőszülő és a gyermek kapcsolatának erősítése. A tevékenységek összehangolása. A szülő és gyermeki alrendszer működésének elemzése.

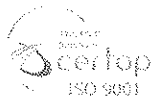
A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése
2. *Ráhangolódás, motiváció:* A házi feladat megvalósításának értékelés. Szabadidő eltöltés társas játékok, győztes vesztes élmény átélése. A határok és tapasztalatok átélése. Cél: kommunikációs képesség javítása.
3. *Feladat:* Erőforrások a gyermeknevelés terén: Támogató kapcsolatok megléte Közösségek/csoportok. ECOMAP készítése. Szerepjáték- szituációs feladatok, bábozás a probléma megjelenítééhez.

A második foglalkozás alkalmával nyitottá váltak az ülésen résztvevők. A nevelőszülő saját életében is voltak nehézségek, megküzdési képessége megfelelő, érzelmileg erősnek tűnik. A személyes beszélgetések hozzásegítették a nevelőszülőt, hogy a gyermek felé nagyfokú nyugalmat és empátiát érezzen. Viktor szeretett a középpontban lenni, időnként a nevelőszülőre rápillantott, amikor mondanivalóját közölte, nagyon aktív és együttműködő volt.

3.foglalkozási nap: 2019.06.05. 16 órától - 18 óráig

Téma: A nevelőcsalád működése szokások értékrendszer. Gyakoriak az implicit (kimondatlan), rejtett szabályok, a hétköznapi interakciók során nem érik el a tudatosság szintjét.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: segítő beszélgetés, rajz, szoborjáték

A megvalósítás eredményei Az anya és nevelt gyermek őszintén beszéltek.

A megvalósulás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése.
2. Ráhangelődés, motiváció : A házi feladat értékelése.
3. Problémamegoldás, A gyermek neveléssel kapcsolatos szabályok, a szabadidő eltöltésének lehetősége. A kikapcsolódás megvalósítása.
4. *Feladat:* Közös programszervezés. A bizalom elnyerése. Szerepjáték szituációs feladatok. Szobor alkotás. Milyennek látja a családot a jelenben és milyennek szeretné látni jövőben.

Mindketten végig aktívan vettek részt. Viktor figyelme a konzultáció elején nehezen volt leköthető, nem volt jó kedve. A beszélgetést vele kezdtük pozitív élmények felidézésével. Viktor viselkedéséről több információ állt rendelkezésre (pedagógus, kollégium, nevelőcsalád tagjai) részéről. Időnként negatív, ellenséges és provokatív a társakkal szemben. Könnyen indulatos válik, olyankor kiabál, üvölt. Az oppozíciós viselkedés tünetei mutatkoznak. Az iskolai teljesítménye rosszabb az elvártnál. Bomlasztó a közösségben, ezért nem népszerű a kollégiumban, nincsenek tartós barátai. Viktornak nincs belátása azzal kapcsolatban, miért ilyen a viselkedése. Ha meg is érti mi az, ami felzaklatja őt, akkor sem tud tenni ellene. Az ilyen gyerekekkel foglalkozóknak világos határokat kell felállítani ezáltal javítanak az érzelmi környezetén! Eredményes lehet, az is, ha a szülőket arra tanítjuk, hogyan értékeljék a kívánatos viselkedést, továbbá hatékony technikákat a kívánatos viselkedések kezelésével kapcsolatban. A házi feladatokat becsülettel, lelkesen végezték el és néhányukat be is építették a hétköznapi életbe (programszervezés, problémajelzés stb). A közös programok láthatóan megnyugtatták a kisfiút, a gyermeknevelési tanácsok a nevelőszülőket segítik a további munkában.

4.foglalkozási nap: 2019.06.26.

14-16 óráig

Téma: Viszonyok feltárása, kapcsolatok. A problémás viselkedés okai, magatartás befolyásolása.

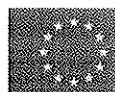
Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés, játékos módszerek alkalmazása.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése,

A megvalósítás tapasztalatai

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak tervezése.
2. Ráhangelődés, motiváció.: Az én-üzenet fontossága a kommunikációban
3. Problémamegoldás a viselkedésre ható befolyások
4. Ismeretbővítés: Szülői nevelési stílusok, Jutalmazás és büntetés kérdésköre Pozitív fegyelmezés elsajátítása.

5. Feladat: *“Kommunikációs stílusom”* A kérdőív kommunikációs stílus megismerését segíti.

A negyedik foglalkozás alkalmával visszajelzésünkben örömmel fejeztük ki, hogy ilyen aktívan részt vesznek a terápiában, és milyen sokat dolgoznak a kapcsolatukon. Beindult egy dinamika, a változást próbálják, az egyensúlyra törekednek. A nevelőszülő határozottabbá vált, az értő figyelem, a közléssorompók, és az értékütközés hatásai megfigyelhető a családi életükben. A gyermeket nevelőknek fel kell ismerni az érzelmek elfogadásának fontosságát, és hogy mi a különbség az elfogadás és a jóváhagyás között. Az együttműködést elősegítő hasznos technikákat igyekezett a nevelőanya elsajátítani, amelyekkel könnyebbé válik a konfliktusok megoldása, a problémák leküzdése.

5. foglalkozási nap: 2019.07. 10

14-16 óráig

Téma: A konzultációkon szerzett jártasságok, ismeretek összegzése. A gyermeknevelési elvek a családban. A családtagok érzelmei az ülések kapcsán.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Beszélgetés, tanácsadás. Szerepjáték alkalmazása.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése. Szerepek szabályok határok rendeződése.

A megvalósítás tapasztalatai:

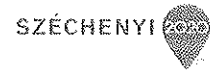
1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak kiosztása.
2. *Ráhangelődés, motiváció :* Beszélgetéssel a kommunikációs képesség javítása. Megfigyelési készség fejlesztése, nyitottság és empátia fejlesztése.
3. *Problémamegoldás, ismeretfeldolgozás:* Célzott beszélgetés a jövőről.
4. Feladat: önérvényesítés képességének elsajátítása. Önismeret, elvárások tisztázása. Fontos hiteles információ adás.

Az utolsó ülés jó hangulatban telt el. Felidézésre kerültek a feladatok, amelyek jó kedvre derítették Viktort. A Pozitív Fegyelmezés nem a büntetésre, hanem a helytelen viselkedési helyzetek megoldására, megelőzésére koncentrálnak a nevelőanya. A gyermek helytelen viselkedése mögötti okok felismerése, és azok kezelése, a büntetés helyett, a konfliktushelyzetek hatékony megoldásának segítése a cél. Mindez erősíti a kapcsolatokat, ami egy pozitív légkört kialakítása érdekében. Ez a pozitív légkör, a jó kapcsolat és a kötődés fontos tényezői a problémák közös megoldásához.

A bevett büntető-jutalmazó fegyelmezési eszközöket más eszközzel érdemes felváltani.

- Kedves és egyben határozott korlátok felállítása, ugyanakkor tisztelet kifejezése a gyerek iránt.
- A gyereket partnerként kezelni az őt is érintő problémák megoldásában.
- Engedni, hogy a gyerek pozitív irányban használja a személyi erejét, pozitív visszajelzéseket alkalmazni, mint értékes ösztönző, motiváló módszert
- Segíteni kell Viktort önállóbbá válni úgy, hogy közben biztosítani arról, hogy bármikor számíthat rád.
- Kommunikációban többnyire dicséret szerepeljen, így erősíthetjük Viktor önbizalmát.

Módszerek indoklása:

A megvalósítás során a nevelőcsalád jól érezte magát, igyekeztünk olyan feladatokat adni, amivel észrevétlenül közvetítettünk készséget, képességet, amelyek a felelősségvállalás, a biztonságkeresés szempontjából nélkülözhetetlenek, pl. együttműködés, kölcsönös megértés, elfogadás, csoportnormák, értékrend, segítségnyújtás, illetve önismeret, önbizalom fejlesztése.

Társammal a terápiás folyamatokban jól éreztük magunkat. Szívesen mentünk az ülésekre, mert végig úgy éreztük, hogy együttműködnek. Viktort is sikerült bevonni a közös munkában. Szerepet kapott, illetve a nevelőszülővel kétszemélyes helyzetben boldognak tűnt, köszönhető annak, hogy csak ő volt jelen a többi gyerek nem volt itt nem szakította félbe. Közös együtt töltött idő ereje érezhetővé vált.. A terápiában résztvevőknél megfelelő módszerek bizonyult a rajzolás és a bábozás. Viktor életkorából adódóan képi alkotásában tudta legjobban kifejezni érzelmeit, mondanivalóját. A családban betöltött szerepekről képet kaptunk. Kommunikációja fejletlenebbé vált. A gyermek magatartása és pszichés problémája enyhén volt látható. A nevelőanya és a gyerek közötti interakcióról kaptunk képet és abban tudtunk segítséget nyújtani, hogy jobban kommunikáljanak egymással és új módszereket találjanak az együttműködésre.

Ügy gondoljuk, hogy a koterápiában össze tudtunk dolgozni, bár sokkal több odafigyelést igényelt, nem csak az ülésen, hanem a háttér munka tekintetében is. Feladatunk volt, hogy megértsük, hogyan jönnek létre a terápiában szereplők között az egyensúlytalanságok, és mi tartja fenn azokat.

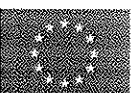
A tevékenység, a következő célok eléréséhez járult hozzá:

- Életkori és egyéb sajátosságokat figyelembe vettük a megvalósításnál.
- A kontrollt, a munka folyamán nagymértékben segítette a kettős csoportvezetés.
- Önismeret az önismeret fejlesztése segítette a résztvevőket,
- Elősegítettük szabadidő hasznos eltöltését,
- A család kohéziója erősödött.
- Érzelmi intelligencia fontossága
- Szabályok és következmények
- Hatékony kommunikáció (Érdeklődő, rávezető kérdések, Érzelmek kifejezése stb.)
- Kedvesség és határozottság alkalmazása, egy időben

Dátum: 2019. 08. 26.

Foglalkozásvezető aláírása

Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz 3/12-99 /2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: V/46.

Választható önállóan támogatható tevékenység:

Szülők, hozzátartozók számára szervezett tevékenységek: Családkonzultáció, párkonzultáció, konfliktuskezelő tanácsadás I.

Foglalkozásvezető (k) neve

Medovarszkiné Szikes Fanni családterapeuta nevelőszülői tanácsadó:
Almási Gyöngyvér családkonzulens gyermekvédelmi gyám

Célja: A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A családi kapcsolatokban, esetünkben nevelőszülői családok interakció, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban, kapcsolatok formálódásában.

A családoknak bizonyos helyzetekben szükségük van arra, hogy külső segítséggel rá lássanak a problémájukra és a megoldhatatlannak tűnő gondjaikban támaszra leljenek. Ez a terápiás speciális szolgáltatás különösen a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgálja mely a szakellátásban nevelkedett gyermekek nevelését, gondozását nagyban segítené. A vérszerinti, vagy a nevelőszülőknél és gyermekeknek szeretnénk megsegíteni a szolgáltatás biztosításával, ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy képessé tegyük a gyermeknevelési feladatok részvételében. A konzultációs ülések alatt a kommunikáció révén az alrendszeri tagok szerepüket, álláspontjaikat, határait tisztázhatják, bizonytalanságaikat feltárhatják.

A mediáció (közvetítés) egy probléma-megoldási forma, konfliktuselemző módszer, problémamegoldásban járatos szakember vezetésével történő nézeteltérés megbeszélése. A pályázatba bevont családok a gyermekvédelmi gyámok és nevelőszülői tanácsadók által felismert családok meghatározott problémáinak megoldása köré tudjuk megszervezni a speciális segítő tevékenységet.

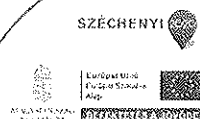
A rendszerszemléletű családterápia erőforrás központú, azt keressük, hogy az ügyfél életében mi megy jól, mi működik jól, mivel elégedettek, mire lehet építeni, annak érdekében hogy a fejlődés-változás elinduljon.

A terápia támogatást, módszereket ad ahhoz, hogy hogyan lehet a kialakult helyzeten változtatni és ezzel elérni a mindenki számára elfogadható, megnyugtató kapcsolatot. A szükséges változásokat fontos, hogy az érintettekkel együtt érzjük el, így elősegítve boldogulásukat.

A program hatása és illeszkedése a projekt és az EU-OP

céljaihoz:

A családterápia, a családkonzultáció az egyén problémáját a kapcsolatok összefüggésében vizsgálja, családokkal történt megbeszélésink során a családi kapcsolatok, a családon belüli folyamatok kerültek a középpontba. Olyan segítő beavatkozásokat alkalmaztunk, melyek a család életében jelentkező

A

elakadások, nehézségek leküzdésében az erőforrások mozgósításával kívántunk segíteni. Az interakció és a kommunikáció eszközével törekszük a változást előidézni. A terapeutaként mindvégig törekedtünk arra, hogy a probléma gyökereit feltárjuk jól működő folyamatokat megerősítsük. Ehhez is gazdag eszköztár áll rendelkezésre.

Óraszám összesen:

A program alatt 3 alkalommal 5 ülést (1 ülés időtartama 2 óra) bonyolítottunk le. Kamaszkori nevelési kihívásaival sikeresen megküzdjön a nevelőcsalád annak figyelembe vételével, hogy előkészítését is szolgálta. Kóoterápiában valósult meg, 2 szakember vezetésével.

A tevékenység időkerete:

- a tevékenység óraszám¹ összesen: 10 óra
- a program alkalmainak száma: 5 alkalom
- a program alkalmankénti óraszám: 2 óra

Megvalósítás időpontjai:

2019. 10.07.	13-órától -15 óráig
2019.10.21.	13-órától -15 óráig
2019.11.04.	13-órától -15 óráig
2019.11.18.	13-órától -15 óráig
2019.12.02.	13-órától -15 óráig

A tevékenység résztvevői köre:

A résztvevők köre: nevelőszülő, Zsanett 13 éves , nevelésbe vett gyermek

A tünethordozó gyermek, Zsanett már 8 éve él a szakellátásban. A Himler testvérek közül az idősebb 13 éves lánygyermek két hónapos korában került a nevelő családba. Négy évvel később a vérszerinti anyja fiú gyermeke, aki most 9 éves, a nagyobbal azonos gondozási helyre ugyanabba nevelőcsaládba került születésekor. A nevelőszülő kérésére került sor a családkonzultációra. Az oka az volt, hogy egyre több vitával telnek a minden napok, Zsanett viselkedésének kezelése egyre több nehézséget jelentett számára, úgy érzi egyre kevésbé tud közös nyelvet beszélni a kamasz lánnyal. Zsanett viselkedése egyre önfejtőbb, nehéz Őt irányítani, nem fogadja meg a tanácsokat, nem lehet rá érvvel hatni. Viselkedése markánsan megváltozott olyan tekintetben is, hogy minden területen követelőzővé vált. Baráti kapcsolatai nem az életkorának megfelelőek. Az iskolában inkább a kisebbekhez húz, a szabadidős nagyobb rendezvényeken a nálánál idősebb és jellemzően fiúk társaságát keresi. Olyan esetekben ha a nevelőszülő számon kéri viselkedését, elhibázott lépéseit, akkor hisztizik, csúnyán beszél, nem hallgat a szép szóra, nem lehet meggyőzni sem csillapítani. Zsanett néhány dolgot be is vallott, hogy elvett a családtagoktól, de a legtöbbször az ezzel kapcsolatos kérdésekre nem válaszol. Annak viszont hangot ad, hogy nem érzi magát bűnösnek, nem érzi mi ebben a kivetni való. Neki erre szüksége van, a pénzre az pedig ott volt, Ő csak él a helyzettel. Az adott szituációval, a saját tetteivel kapcsolatban a gyermek érzései általában közönyösek, de a számonkérés miatt dühös, hisztis viselkedést mutat. A düh a csúnya beszéd és, a hiszti egyre gyakrabban jelentkezik a viselkedésében. Ettől a hozzáállástól megrémült a nevelőszülő és ennek a helyzetnek a megértéséhez, a benne kialakult feszültség feloldásának érdekében kért a segítséget.

¹ 1 óra = 45 perc

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése
2. *Ráhangelődés, motiváció:* A házi feladat megvalósításának értékelés. Szabadidő eltöltés társas játékok, győztes vesztes élmény átélése. A határok és tapasztalatok átélése. Cél: kommunikációs képesség javítása.
3. *Feladat:* Erőforrások a gyermeknevelés terén: Támogató kapcsolatok megléte Közösségek/ csoportok. ECOMAP készítése. Szerepjáték- szituációs feladatok, bábozás a probléma megjelenítéséhez.

A második foglalkozás alkalmával nyíltabbá váltak az ülésen résztvevők. A nevelőszülő saját életében is voltak nehézségek, megküzdési képessége megfelelő, érzelmileg erősnek tűnik, érzékelhető kötődése a gyermekhez. A személyes beszélgetések hozzásegítették a nevelőszülőt, hogy a gyermek felé megfogalmazza féltelmeit. Irányított beszélgetéssel elértük, hogy nagyfokú nyugalmat és empátiát érezzon. Zsanett őszintén és felszabadultan beszélt, időnként a nevelőszülőre pillantott, amikor mondanivalóját közölte, nagyon aktív, nyílt és együttműködő volt.

3.foglalkozási nap: 2019.11.04. 13-órától -15 óráig

Téma: A nevelőcsalád működése szokások értékrendszer. Gyakoriak az implicit (kimondatlan), rejtett szabályok, a hétköznapi interakciók során nem érik el a tudatosság szintjét.

Részóraszám: 2 óra

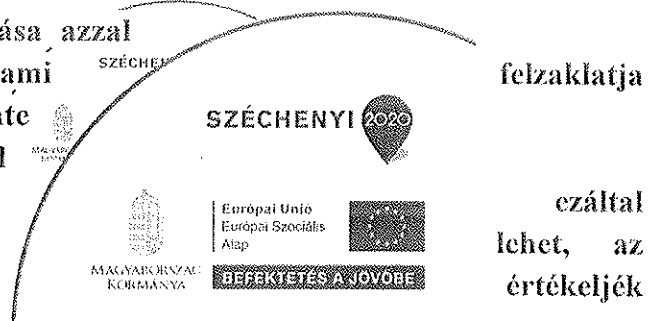
A feldolgozás során alkalmazott módszerek: segítő beszélgetés, rajz, szoborjáték, bábjáték

A megvalósítás eredményei Az anya és nevelt gyermek őszintén beszéltek.

A megvalósulás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* A házi feladat értékelése.
3. *Problémamegoldás,* A gyermek neveléssel kapcsolatos szabályok, a szabadidő eltöltésének lehetősége. A kikapcsolódás lehetőségei, azok megvalósítása.
4. *Feladat:* Közös programszervezés. A bizalom elnyerése. Szerepjáték szituációs feladatok. Szobor alkotás. Milyennek látják magukat és a családot a jelenben és milyennek szeretnék látni a jövőben.

Mindketten végig aktívan vettek részt. Zsanettnek nem volt jó kedve. A beszélgetést vele kezdtük pozitív élmények felidézésével. A gyermek viselkedéséről több információ állt rendelkezésre (pedagógus, osztálytársak, nevelőcsalád tagjai) részéről. Időnként negatív, ellenséges és provokatív a társakkal szemben. Könnyen indulatossá válik, olyankor kiabál, üvölt. Az oppozíciós viselkedés tünetei mutatkoznak. Az iskolai teljesítménye gyengült. Zsanettnek nincs belátása azzal kapcsolatban, milyen a viselkedése. Ha valami őt, akkor sem tud tenni ellene, szinte meggyőzőhetetlen. Az ilyen gyerekekkel foglalkozóknak világos határokat kell felállítani, javítanak az érzelmi környezetén! Eredményes is, ha a szülőket arra tanítjuk, hogyan

a kívánatos viselkedést, továbbá hatékony technikákat a kívánatos viselkedések kezelésével kapcsolatban. A házi feladatokat becsülettel, lelkesen végezték el és néhányukat be is építették a hétköznapi életbe (programszervezés, probléma jelzés stb).

4.foglalkozási nap: 2019.11.18. 13-órától -15 óráig

Téma: Viszonyok feltárása, kapcsolatok. A problémás viselkedés okai, magatartás befolyásolása.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés, játékos módszerek alkalmazása.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése.

A megvalósítás tapasztalatai

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak tervezése.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* Az én-üzenet fontossága a kommunikációban
3. *Problémamegoldás a viselkedésre ható befolyásolások*
4. *Ismeretbővítés: Szülői nevelési stílusok, Jutalmazás és büntetés kérdésköre Pozitív fegyelmezés elsajátítása.*
5. *Feladat: "Kommunikációs stílusom" A kérdőív kommunikációs stílus megismerését segíti.*

A negyedik foglalkozás alkalmával visszajelzésünkben örömmel fejeztük ki, hogy ilyen aktívan részt vesznek a terápiában, és milyen sokat dolgoznak a kapcsolatuk javításán. Beindult egy dinamika, a változást próbálják elindítani, az egyensúlyra törekednek. A nevelőszülő határozottabbá vált, az értő figyelem, a közléssorompók, és az értékütközés hatásai megfigyelhető a családi életükben. A gyermeket nevelőknek fel kell ismerni a gyermeki érzelmek elfogadásának fontosságát, és hogy mi a különbség az elfogadás és a jóváhagyás között. Az együttműködést elősegítő hasznos technikákat igyekezett a nevelőanya elsajátítani, amelyekkel könnyebbé válik a konfliktusok megoldása, a problémák leküzdése melyek a kamaszkorral előállnak.

foglalkozási nap: 2019.12.02.13-órától -15 óráig

5.

Téma: Az utolsó beszélgetés óta érdeklődtünk a nevelőszülőktől és a gyermektől is hogyan alakul a helyzet, milyen nehézséggel küzdenek aktuálisan, vannak-e viták. A nevelőanya ez idáig megnyugtatót, hogy természetesen vannak naponta előforduló apróbb problémák, de ezeket meg tudják oldani, mindig találnak mindenki számára elfogadható megoldást. A nevelőanya elmondta, hogy kapott iránymutatással, módszerekkel kezelni tudja a helyzeteket és Zsanett is igyekszik tartani magát a megbeszéltekhez. A konzultációkon szerzett jártasságok, ismeretek összegzése. Az újonnan kialakított gyermeknevelési elvek a családban. A családtagok érzelmeinek számba vétele az ülések kapcsán.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Beszélgetés, tanácsadás. Szerepjáték alkalmazása.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése. Szerepek szabályok határok rendeződése.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak kiosztása.
2. *Ráhangelődés, motiváció :* Beszélgetéssel a kommunikációs képesség javítása. Megfigyelési készség fejlesztése, nyitottság és empátia fejlesztése.
3. *Problémamegoldás, ismeretfeldolgozás:* Célzott beszélgetés a jövőről.
4. *Feladat:* önérvényesítés képességének elsajátítása. Önismeret, elvárások tisztázása. Fontos hiteles információ adás.

Az utolsó ülés jó hangulatban telt el. Felidézésre kerültek a feladatok, amelyek jó kedvre derítették Viktort. A Pozitív fegyelmezés, nem a büntetésre, hanem a helytelen viselkedési helyzetek megoldására, megelőzésére koncentrálnak a nevelőanya. A gyermek helytelen viselkedése mögött meghúzódó okok felismerése, és azok kezelése, a büntetés helyett, a konfliktushelyzetek hatékony megoldásának segítése a cél. Mindez erősíti a kapcsolatokat, ami egy pozitív légkört kialakítása érdekében. Ez a pozitív légkör, a jó kapcsolat és a kötődés fontos tényezői a problémák közös megoldásához.

A bevett büntető-jutalmazó fegyelmezési eszközöket más eszközzel érdemes felváltani.

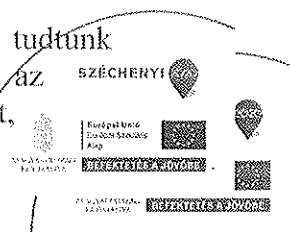
- Következetes és egyben határozott korlátok felállítása, ugyanakkor tisztelet és megértés kifejezése a gyerek és problémája iránt.
- A gyereket partnerként kezelni az őt is érintő problémák megoldásában.
- Engedni, hogy a gyerek pozitív irányban használja a személyi erejét, pozitív visszajelzéseket alkalmazni, mint értékes ösztönző, motiváló módszerként.
- Segíteni kell Zsanit önállóbbá válni úgy, hogy közben biztosítani kell arról, hogy bármikor számíthat az Őt nevelő felnőttekre.
- Kommunikációban többnyire dicséret szerepeljen, így erősíthetjük Zsani önbizalmát.

Módszerek indoklása:

A megvalósítás során a nevelőcsalád jól érezte magát, igyekeztünk olyan feladatokat adni, amivel észrevétlenül közvetítettünk készséget, képességet, amelyek a felelősségvállalás, a biztonságkeresés szempontjából nélkülözhetetlenek, pl. együttműködés, kölcsönös megértés, elfogadás, csoportnormák, értékrend, segítségnyújtás, illetve önismeret, önbizalom fejlesztése.

Társammal a terápiás folyamatokban jól éreztük magunkat. Szívesen mentünk az ülésekre, mert végig úgy éreztük, hogy együttműködnek. Felnőttet és gyermeket egyaránt sikerült bevonni a közös munkába. Szerepet kapott, illetve a nevelőszülővel kétszemélyes helyzetben boldognak tűnt, köszönhető annak, hogy csak ő volt jele. Közös együtt töltött idő ereje érezhetővé vált. A terápiában résztvevőknél megfelelő módszernek bizonyult a rajzolás és a bábozás. A családban betöltött szerepekről képet kaptunk. Kommunikációja fejlettebbé vált. A nevelőanya és a gyerek közötti interakcióról kaptunk képet és abban tudunk segítséget nyújtani, hogy jobban kommunikáljanak egymással és új módszereket találjanak az együttműködésre.

Úgy gondoljuk, hogy a kooterápiában össze tudunk
bár sokkal több odafigyelést igényelt, nem csak az
hanem a háttér munka tekintetében is. Feladatunk volt,
megértsük, hogyan jönnek létre a terápiában
szereplők között az egyensúlytalanságok, és mi
fenn azokat.

dolgozni,
ülésein,
hogy
tartja

A tevékenység, a következő célok eléréséhez

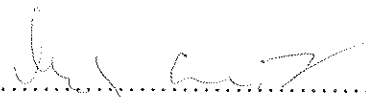
járult

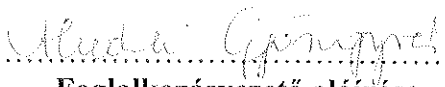

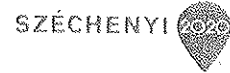
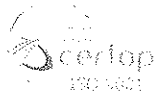
hozzá:

- Életkori és egyéb sajátosságokat figyelembe vettük a megvalósításnál.
- A kontrollt, a munka folyamán nagymértékben segítette a kettős csoportvezetés.
- Önismeret az önismeret fejlesztése segítette a résztvevőket a jövőben,
- Elősegítettük szabadidő hasznos eltöltését,
- A család kohéziója erősödött.
- Érzelmi intelligencia fontossága
- Szabályok és következmények
- Hatékony kommunikáció (Érdeklődő, rávezető kérdések, Érzelmek kifejezése stb.)
- Kedvesség és határozottság alkalmazása, egy időben

Dátum: 2019. 12.08.

.....
Foglalkozásvezető aláírása

.....
Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz. 3/12-99 /2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: V/46.

Választható önállóan támogatható tevékenység:

Szülők, hozzátartozók számára szervezett tevékenységek: Családkonzultáció, párkonzultáció, konfliktuskezelő tanácsadás I.

Foglalkozásvezető (k) neve

**Medovarszkiné Szikes Fanni nevelőszülői tanácsadó:
Almási Gyöngyvér gyermekvédelmi gyám**

Célja: A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A családi kapcsolatokban interakció, kommunikáció révén igyekezik változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban, kapcsolatok formálódásában.

A családoknak esetenként szükségük van arra, hogy külső segítséggel rálássanak a problémájukra és a megoldhatatlannak tűnő gondjaikban támaszt keressenek. Ez a speciális szolgáltatás különösen a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgálja mely a szakellátásban nevelkedett gyermekek hazagondozását nagyban segítené. A vérszerinti szülőknek és gyermekeknek szeretnénk megsegíteni a szolgáltatás biztosításával, ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy képessé tegyünk és erősítsük a szülőket a gyermeknevelési feladatok részvételében. A konzultációs ülések alatt a kommunikáció révén az alrendszeri tagok szerepüket, határaikat tisztázhatják, bizonytalanságaikat feltárhatják.

A mediáció (közvetítés) egy probléma-megoldási forma, konfliktuselemző módszer, problémamegoldásban járatos szakember vezetésével történő nézeteltérés megbeszélése. A pályázatba bevont családok a gyermekvédelmi gyámok és nevelőszülői tanácsadók által felismert családok meghatározott problémáinak megoldása köré tudjuk megszervezni a speciális segítő tevékenységet.

A rendszerszemléletű családterápia erőforrás központú, azt keressük, hogy az ügyfél életében mi megy jól, mi működik jól, mivel elégedettek, mire lehet építeni.

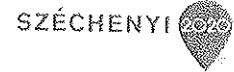
A terápia támogatást, módszereket ad ahhoz, hogy hogyan lehet a kialakult helyzeten változtatni és ezzel elérni a mindenki számára elfogadható, megnyugtató kapcsolatot. A szükséges változásokat fontos, hogy az érintettekkel együtt érzjük el, így elősegítve boldogulásukat.

A program hatása és illeszkedése a projekt és az EU OP céljaihoz:

A családterápia, a családkonzultáció az egyén problémáját a kapcsolatok összefüggésében vizsgálja. A családokkal történt megbeszélésink során a családi kapcsolatok, a családon belüli folyamatok kerültek a középpontba. Olyan segítő beavatkozásokat alkalmaztunk, melyek a család életében jelentkező elakadások, nehézségek leküzdésében az erőforrások mozgósításával kívántunk segíteni. Az interakció és a kommunikáció révén

SZÉCHENYI 2020

törekszik a változást előidézni. A terapeutaként mindvégig törekedtünk arra is, hogy a jól működő folyamatokat megerősítsük, melyhez gazdag eszköztár áll rendelkezésre.

Óraszám összesen:

A program alatt 3 családdal 5 alkalommal terveztünk konzultációs alkalmakat (1 ülés időtartama 2 óra). A hazagondozás előkészítését is szolgálja, valamint egy-egy elakadás megoldásában is hatékony segítséget nyújthat. A terápia kooterápiában valósul meg, 2 szakember vezetésével.

A tevékenység időkerete:

- a tevékenység óraszám¹ összesen: 10 óra
- a program alkalmainak száma: 5 alkalom
- a program alkalmankénti óraszám: 2 óra

Megvalósítás időpontjai:

2019. 10. 09.	10-órától -12 óráig
2019. 10. 24.	13 órától - 15 óráig
2019. 11. 06.	14 órától -16 óráig
2019. 11.20.	14 órától- 16 óráig
2019. 12. 04.	14 órától 16 óráig

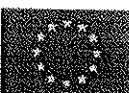
A tevékenység résztvevői köre:

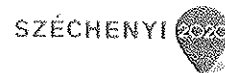
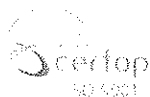
Pisti a kiskamasz gyermek és a nevelőanya, Krisztina.

A tünehordozó gyermek, Pisti születése óta nevelőcsaládnál nevelkedik szinte családtagként nevelkedik Jól beilleszkedett., szeretetteljes légkörben él. A nevelőszülők következetesen igyekeznek nevelni. A nővére nemrégiben elköltözött a nevelőcsaládtól, saját kérésére. Pistit ez egy kicsit megviselte, de az Ő saját döntése az volt, hogy nem szeretne a családtól elköltözni. Pisti általános egészségi állapota megfelelő. nem gyógyszereszedő. Életkorának megfelelő fejlettségű kiskamasz. Kissé zárkózott, eleinte röviden válaszolt a kérdésekre. Jelenleg 6. osztályba jár a helyi katolikus iskolába, ahol fejlesztést kap, tanulási nehézségei miatt. Szabadidejében focizik, rendszeresen edzésre jár. Szüleivel nincs kapcsolata 2016 óta. A szülők nagyon nehéz szociális helyzetben élnek. hajléktalanok, szenvedélybetegségben szenvednek már hosszú ideje. Életvitelük nem alkalmas gyermek nevelésére. A gyermeküket már 2016 óta nem látogatják. A szülők külön élnek nincs kapcsolatuk egymással. Pisti a gondozási helyről elköltözött testvérével tartja a kapcsolatot. a nevelőszülő erre lehetőséget biztosít. A nevelőcsaládban nevelkedő gyermekek felé világos és egyértelmű szabályokat alakított ki a nevelőszülő.

Köztük, -a nevelőszülők és Pisti közt- kialakuló konfliktushelyzetek egyre többször fordulnak elő, a nevelőszülő úgy érzi Pisti viselkedése annyira megváltozott negatív irányba, hogy a gyermek gondozási hely megváltoztatását fontolgatják. Többször alkalmazott a nevelőszülők mély őszinte segítő

¹ 1 óra = 45 perc

beszélgetést, így próbáltak hatni rá, de ez csak egy kis ideig hoz pozitív változást. A nevelőanya elmondta, hogy az iskolában is sok panasz érkezik, a megváltozott viselkedése a pedagógusok részéről is érthetetlen.

Tünetek a családban: A) Rendszeres konfliktus helyzetek B) Kommunikációs problémák C) Gyermeknél jelentkező magatartási, tanulási nehézségek, D) serdülőkor

A kamaszkor mind a szülő, mind a gyerek számára az egyik legnagyobb lelki erőpróbát jelenti, a serdülők életében bekövetkező fontos biológiai változásokhoz hasonló súlyúak azok a fejlemények, amelyek ezzel összefüggésben a családdal és a kortársakkal való kapcsolatokban következnek be. Ez az életszakasz egy kezdetleges öntudatra ébredés, melyet nagyban befolyásol a családi háttér, a kapott neveltetés és a kamaszt körülvevő társaság. Pisti részéről, megfogalmazódik olyan igény, hogy a kortársaival szeretne több időt eltölteni, ami életkorának megfelelő. Természetesen fontos követni a baráti társaságát hiszen látjuk, kikkel azonosulna, de ez Őt rossz irányba viszi.

A tizenéves gyerek mellett az olyan szülő lesz az elég jó szülő, aki képes egyszerre elfogadni az eltávolodást, hogy a gyerekeknek saját gondolatai vannak, esetleg olyan stílust, ízlést hoz a családba, ami tőle idegen volt kofrában; ugyanakkor képes megtartani és jelezni az érzelmi közelséget.

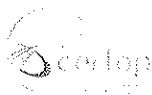
A két megbeszélés, „ülés” között házi feladatokat is kapott a nevelőszülő és a nevelt gyermek is. A feladatok játékosak voltak (elvarázsolt családrajz, régi fényképek válogatása, idővonal stb.), amelyek összhangban vannak a terápiás célokkal, s támogatják a terápia sikerét. Elsősorban kommunikációs nehézségek megoldásában, várta a nevelőszülő a segítséget, de a konzultációk alkalmából további problémák is előtérbe kerültek (szerepek, nevelési stílusok, tanulási nehézség, magatartászavar, érzelmek kifejezése, elképzeléseik a jövőről stb.).

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

A programsorozat helyszínét az intézményünk a Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (5600 Békéscsaba, Degré u. 59.) Az épületben biztosított terápiás szoba/ terem, ahol a szükséges eszközökkel a konzultációt a család minden tagjával kivitelezni tudjuk. A szakmai munkát megfelelő eszközök segítik, gyurma, rajzeszközök, bábok. Jelen esetben a nevelőszülő több életkora miatt különleges szükségletű gyermeket nevel, ezért indokoltnak tartottuk, hogy a nevelőszülő életviteléhez, idő- és munkabeosztásához alkalmazkodjunk. Előre egyeztetett időpontban valósítottuk meg. Volt olyan alkalom amikor a Gyermekvédelmi Központban találkoztunk, de volt olyan is amikor a család lakókörnyezetében került sor az ülés megtartására, alkalmazkodtunk a nevelőszülő időbeosztásához. Olyan helyszín szükséges, amely megfelel a családterápiás tér (nyugodt környezet, játékok,) feltételeinek.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszám, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. foglalkozási nap: 2019. 10. 09. 10-órától -12 óráig

Téma: A gyermek születésével eddigi életútjának feltérképezése, emlékek, feltárása. Külön külön saját élmények felsorolásával, a pozitív érzelmek szerepének hangsúlyozásával. A gyermek helyének-szerepének meghatározása jelenleg a nevelőcsaládban, családon belüli kapcsolati rendszer átbeszélése., Pozitív élmények lehetőségeinek számba vétele a szabadidő eltöltése során.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Kooperatív tanulási folyamat, a pozitív érzelmek fontosságának hangsúlyozása, gyakorlati feladatok a végzése a verbális kommunikáció kifejezőképességének fejlesztésére irányult.

A megvalósítás eredményei: A foglalkozáson hangsúlyt fektettünk a csoporton belüli együttműködésre, és az összetartozás érzésének megélésére, fejlesztésére. A csoportban értékek, értékrendek tisztázására is lehetőség adódott saját szempontjaik alapján. A konfliktushelyzetek elemzése a kiváltó okok összegyűjtése.

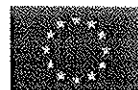
A megvalósítás tapasztalatai:

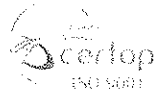
1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése. A feladatok ismertetése. Kettős vezetéssel a célja elméleti ismeretek szakmai alkalmazása: gyakorlati feladatok, tesztek közös megoldása.
2. *Ráhangolódás, motiváció :* A csoport alakulási szakaszában játszható, ismerkedési játék. A játék célja az ismerkedés, emellett segíti a jó hangulat és az együvé tartozás érzésének kialakulását is. Rajzolás a családtagjainak és működésének megismerése.
3. **Feladat:** A szerepek tisztázása. Egyéni és közös tevékenységek szétválasztása. Családi struktúra feltárása. Családrajz (elvárszolt család) viszonyok feltárása, Otthonom alaprajza feladat.

Az első foglalkozás alkalmával a csoport munka szabályait elvárásait igyekeztünk kialakítani. A nevelőszülő és a gyermek elmondták a nevelőcsaládban egymás szemével. kinek mi a feladata, milyen tulajdonsággal rendelkeznek és milyen terveik vágyaik vannak a jövőre vonatkozóan. Az otthonom alaprajza feladat során a család életterét mélyebben megismertük az együtt élők működését. A technika lényege, hogy minden családtag megjelöli a családi otthon alaprajzán, hogy hol érzi magát biztonságban, hol van a megnyugvás, az összetartozás, az elvonulás helye, és hol a feszültség, a konfliktusé. A konzultáció alatt fény derült arra, hogy a megváltozott igényeket is nagyon fontos figyelembe vennie a szülőknek. A kamasz nagyobb önállóságot, elfogadást és türelmet igényel, valamint szüksége van arra, hogy úgy érezze, érdeklődnek a dolgai felől. Ha a nevelőszülő célja az, hogy újra bizalmába kerüljön tizenéves gyerekének, akkor jó megoldás lehet, ha nyitottan fordul felé, és meghallgatjuk őt, amikor az érdeklődési köréről mesél. Ezekre a beszélgetésekre leginkább a közös tevékenységek végzésekor lehet sort keríteni. Hallgassuk meg gyermekünk kedvenc számaint, videós bloggereit vagy együttes tevékenységet végezzünk melyet ő kezdeményez. Az iskolai életéről folyamatosan beszéljünk, hogy éppen mi foglalkoztatja a gyereket, kit tekint példaképnek, mik az álmái, vágyai.

2.foglalkozási nap: 2019 10. 24. 13 órától -15 óráig

Téma: A gyermek pozitív tulajdonságai, erősségei gyengeségei. a felek szemével, külön-külön..

Kommunikációs csatornák újragondolása. Kapcsolatrendeztés és további harmonikus együtt élés a cél.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés a családdal. Megfelelő megoldást találni az együttélés során felmerülő konfliktusokra, problémákra. Segítünk rálátni arra, hogy mi vezetett az egyensúly megbomlásához, vagy elakadásához. A gyermek problémáinak meghallgatása, konfliktusainak kiértékelése.

A megvalósítás eredményei: A nevelőszülő és a gyermek kapcsolatának erősítése. A tevékenységek összehangolása. A szülő és gyermeki alrendszer működésének elemzése.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése
2. *Ráhangelődés, motiváció:* A házi feladat megvalósításának értékelés. Szabadidő eltöltés társas játékok, győztes vesztes élmény átélése. A határok és tapasztalatok átélése.
3. *Cél:* kommunikációs képesség javítása.
4. *Feladat:* Erőforrások a gyermeknevelés terén: Támogató kapcsolatok megléte Közösségek/ csoportok. ECOMAP készítése. Szerepjáték- situációs feladatok, bábozás a probléma megjelenítéséhez. Körvonalaztuk a problémát, hozzárendeltük a kívánt változást. A tervezési fázisban kitértük a célokat, az egymást követő lépéseket. A szóbeli megállapodás szerint körvonalazódott, hogy kinek mi lesz a feladata a felelőssége a kívánt cél elérése érdekében.

A második foglalkozás alkalmával nyitottá váltak. A nevelőszülő a saját életében is voltak nehézségek, megküzdési képessége megfelelő, érzelmileg erősnek tűnik. A személyes beszélgetések hozzásegítették a nevelőszülőt, hogy a gyermek felé nagyfokú nyugalmat és empátiát érezhessen. Születése óta a családban nevelkedő Pisti magatartási problémái a nevelőszülő számára. Az egészséges személyiségfejlődéshez a jól és egészségesen működő család alapvető fontosságú. A szülői mintaadás, példamutatás elengedhetetlen feltétele a gyermek testi-lelki egészségének fejlődéséhez, fenntartásához. A gyerekek a családban tanulják meg többek között az érzelmek kimutatásának módját, itt történik a hagyományok (születés-, név- és ünnepnapok megtartása...) átörökítése, az egészséges életmód értékeinek hangsúlyozása.

3.foglalkozási nap: 2019 11. 06. 14 órától -16 óráig

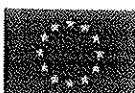
Téma: A nevelőcsalád működése szokások értékrendszer. A serdülőkor három legfontosabb feladata: Szülőkről való fokozatos érzelmi leválás, elszakadás. A szexuális szerep személyiségbe való beépítése, az „új” identitás kialakítása és stabilizálása. A jövőbeli társadalmi szerepre való szocializáció (pályaválasztás, társadalmi normák beépítése a személyiségbe).

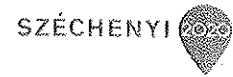
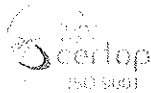
Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: segítő beszélgetés, rajz, szoborjáték

A megvalósítás eredményei Az anya és nevelt gyermek őszintén beszéltek.

A megvalósulás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése.
2. Ráhangolódás, motiváció : A házi feladat értékelése.
3. Problémamegoldás, A gyermek neveléssel kapcsolatos szabályok, a szabadidő eltöltésének lehetősége. A kikapcsolódás megvalósítása. A gyermek pályaterve, elképzelése a jövőről.
4. *Feladat:*“ Közös programszervezés. A bizalom elnyerése. Szerepjáték szituációs feladatok. Szobor alkotás. Milyennek látja a családot a jelenben és milyennek szeretné látni.

Mindketten végig aktívan vettek részt. Pisti nehezen kommunikál, nehezen tud kitérni. A beszélgetéskor elmondta, hogy a nevelőapa számára példa, aki szívesen bíz rá feladatokat, amit ügyesen el is végez. Időnként azonban a családtagok nem értik, hogy az iskolában miért olyan ellenséges és provokatív egyes társakkal vagy a tanárokkal. Könnyen indulatossá válik, olyankor megdöbbenően megsért másokat. Az iskolai teljesítménye romlott az elmúlt időszakban. Az önálló tanulás helyett a nevelőanya, az utóbbi időben, felkérdezi, ezért Pisti nagyon haragszik, amit ki is mutat. A megbeszélte nevelési módszerek alkalmazása javasolt. Egyértelmű szabályok, következetes viselkedés, egy-egy enyhe büntetés. Elsősorban a pozitív megerősítés, kapcsolat új alapokra helyezése, új kommunikációs minták elsajátítása a feladat. A közös programok láthatóan megnyugtatták Pistit, az olyan feladatadás fontos, amiben a gyermek sikert tud elérni.

4.foglalkozási nap: 2019. 11.20. 14 órától- 16 óráig

Téma: Viszonyok, kapcsolatok feltárása. A problémás viselkedés okainak megtalálása, magatartás pozitív irányba történő befolyásolása.

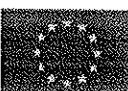
Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés, játékos módszerek alkalmazása.
A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése.

A megvalósítás tapasztalatai

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak tervezése.
2. *Ráhangolódás, motiváció:* Az én-üzenet fontossága a kommunikációban
3. Problémamegoldás a viselkedésre ható befolyások- bábozás
4. Ismeretbővítés: Szülői nevelési stílusok, Jutalmazás és büntetés, következetesség kérdésköre Pozitív fegyelmezés elsajátítása.
5. *Feladat:*“ *Kommunikációs stílusom* A kérdőív kommunikációs stílus megismerését segíti.

A negyedik foglalkozás alkalmával visszajelzésünkben örömmel fejeztük ki, hogy ilyen aktívan részt vesznek a terápiában, és milyen sokat dolgoznak a kapcsolatukon. Beindult egy dinamika, a változást

próbálják, az egyensúlyra törekednek. A szerepjáték, a bábozás eszközével valósult meg, más (báb) megformázása által kellett kimondani a gondolatot. A technika célja a probléma felismerése, az alternatívák megismerése. Az indulatkezelés tanulása, viselkedés következményének jóslása, interperszonális érzékenység növelése, szociális vitakészség növelése (önkontroll, szociális készségfejlesztés). A nevelőszülő elmondta, hogy az utóbbi időben kevesebb nézeteltérés alakul. Az év végén az ünnepekre készülődve, minden gyermek az elvárásoknak megfelelni igyekszik. A nevelőszülő határozottabbá vált, a közléssorompók, és az értékütközés hatásai csökkentek. Több szó esik az érzelmek kimondásáról az egymás elfogadásáról.

5.foglalkozási nap: 2019. 12. 04. 14 órától 16 óráig

Téma: A konzultációkon szerzett jártasságok, ismeretek összegzése. A gyermeknevelési elvek a családban. A családtagok érzelmei az ülések kapcsán.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Beszélgetés, tanácsadás. Szerepjáték alkalmazása.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése. Szerepek szabályok határok rendeződése.

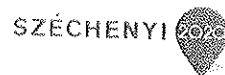
A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése. A résztvevők feladatainak kiosztása.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* Beszélgetéssel a kommunikációs képesség javítása. Megfigyelési készség fejlesztése, nyitottság és empátia fejlesztése.
3. *Problémamegoldás, ismeretfeldolgozás:* Célzott beszélgetés a jövőről. A jövőre nézve trécek készítése.
4. *Feladat: önérvényesítés képességének elsajátítása. Önismeret, elvárások tisztázása. Fontos hiteles információ adás.*

Az utolsó ülés jó hangulatban telt el. Felidézésre kerültek azok a feladatok amelyek pozitív élményt jelentettek. Pisti, a foglalkozások előre haladtával egyre közlékenyebbé vált, de még mindig érezhető a felnőttek előtt a zárkózottsága. A Pozitív fegyelmzés nem a büntetésre, hanem a helytelen viselkedési helyzetek megoldására, megelőzésére koncentrált, a nevelőszülő ezt folyamatosan alkalmazni tudta, így más megfogalmazásba került a konfliktust kiváltó ok. Mindketten végig aktívan vettek részt a munkafolyamatokban, akarták a megoldást a problémáikra. Készek voltak a változtatásra és elfogadták, támogatták egymást a terápia során. A házi feladatokat becsülettel, lelkesen végezték el és néhányukat beépítették a hétköznapiakba (programszervezés, problémajelzés stb.). A családkonzultációknak köszönhetően a családtagok nagyobb megértéssel álltak a másik mellé és otthon is többet tudtak erről beszélni nyugodt, empatikus légkörben.

Módszerek indoklása:

A megvalósítás során a nevelőcsalád jól érezte magát, igyekeztünk olyan feladatokat adni, amivel észrevétlenül közvetítettünk készséget, képességet, amelyek a felelősségvállalás, a biztonságkeresés szempontjából nélkülözhetetlenek, pl. együttműködés, kölcsönös megértés, elfogadás, csoportnormák, értékrend, segítségnyújtás, illetve önismeret, önbizalom fejlesztése. Terapeuta társammal szívesen vezettük az üléseket, mert végig úgy éreztük, hogy a család is nagyon együttműködő, és rengeteg erő volt bennük ahhoz, hogy úrrá lettek a problémákon, motiváltak voltak, nem kényszerből, kötelességből jöttek. Igyekeztünk az egész terápiás folyamatot úgy felépíteni, hogy abban a legmegfelelőbb technikákat alkalmazzuk, és a legjobbat hozzuk ki a családból és magunkból.

A terápiában résztvevőknél megfelelő módszerek bizonyult a rajzolás és a bábozás. Pisti együttműködő volt a feladatok segítségével igyekezett kifejezni érzelmeit.

A nevelőanya és a gyerek közötti interakcióról színes képet kaptunk és abban tudtunk segítséget nyújtani, hogyan kommunikáljanak jobban egymással és új módszereket találjanak az együttműködésre.

A tevékenység, a következő célok eléréséhez járult hozzá:

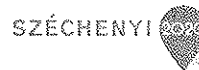
- Életkori és egyéb sajátosságokat figyelembe vétele a megvalósításnál.
- Önismeret az önismeret fejlesztése, segítette a résztvevők számára,
- Elősegítettük szabadidő közös hasznos eltöltését,
- A család kohézió erősödése.
- Érzelmi intelligencia fontosságának felismerése
- A családon belüli kommunikáció jelentős javulása, megtanultak egymással nyíltan kommunikálni.
- A határok szilárdultak, elkülönültek az alrendszerek. A gyermeki és a szülői alrendszer is erősödött, egészségesebb egyensúly alakult ki.
- Pisti segítséget kapott abban, hogy megtanulja kifejezni érzelmeit, és azokat meg is osztani.
- A nevelőszülők felkészültek az életciklus váltásokkal járó krízisek kezelésére.

Dátum: 2019. 12. 09.

.....
Foglalkozásvezető aláírása

.....
Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz 3/12-99 /2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: V/46.

Választható önállóan támogatható tevékenység:

Szülők, hozzátartozók számára szervezett tevékenységek: Családkonzultáció, párkonzultáció, konfliktuskezelő tanácsadás II.

Foglalkozásvezető (k) neve

**Medovarszkiné Szikes Fanni családterapeuta nevelőszülői tanácsadó:
Almási Gyöngyvér családkonzulens gyermekvédelmi gyám**

Célja: A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A családi kapcsolatokban, interakció, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban.

A családoknak szükségük van arra, hogy külső segítséggel más szemszögből is lássák a problémájukat és a megoldhatatlannak tűnő gondjaikban támaszt keressenek. A terápiás kezelésben gyakran használunk különféle terápiás módszereket (szoborépítés, pszichodráma, levélírás, rajzolás, gyurmázás, festés, bábozás) A családterápia eszköztára gazdag és színes.

A családkonzultáció mint szolgáltatás, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgálja mely a szakellátásban nevelkedett gyermekeknél sok egyéb mellett, a hazagondozását segíti egy igazán változatos eszközzel. A vérszerinti szülőknek és gyermekeiknek szeretnénk megsegíteni ezzel a szolgáltatással, hogy hozzájáruljunk ahhoz, hogy képessé tegyük és megerősítsük a szülőket a gyermeknevelési feladatok részvételében. Az egyéneknél felmerülő kérdésekre közösen a család tagjaival megtaláljuk a helyes válaszokat. Az ülések alatt a lehetőséget biztosítottunk ahhoz, hogy a megfelelő kommunikáció megválasztása révén az alrendszeri tagok szerepüket, határaikat meghatározzák és ha szükséges tisztázhassák.

A mediáció (közvetítés) egy probléma, illetve konfliktus-megoldási forma, konfliktuselemző módszer. Az üléseket a problémamegoldásban járatos szakember vezetésével történik, a probléma megoldásához szükséges családtagok részvételével folynak a megbeszélések. A gyermekvédelmi gyámok és tanácsadók segítségével, az általunk felismert családok számára ajánlottuk fel, a problémáinak megoldására ezt a speciális segítő tevékenységet.

A program hatása és illeszkedése a projekt és az EU OP céljaihoz:

A családterápia, a családkonzultáció az egyén problémáját a kapcsolatok összefüggésében vizsgálja. A családterápiában a családi kapcsolatok, a családon belüli folyamatok vannak a középpontban. Ez a személyes megbeszélést igénylő segítő beavatkozás, a krízisek, a család életében jelentkező elakadások, nehézségek leküzdésében, kíván segíteni. Ehhez a beszélgetés során segít feltárni a család saját erőforrásait és ezek mozgósításával mozdítja elő a változást.

Az interakció és a kommunikáció révén törekszik a változást előidézni. A családdal dolgozó szakemberek mindvégig törekszenek arra is, hogy a jól működő folyamatokat megerősítsék. Ehhez is gazdag eszköztár áll rendelkezésre. A résztvevő családoknak a családterápia hol egyszerű dolognak, hol pedig varázslatnak tűnik. Olyan eszközökkel, módszerekkel dolgozik melyet minden érdeklődő ember képes elsajátítani és alkalmazni, függetlenül személyiségük egyéb jellemzőitől. A pár és családterápiában a terapeuta személyiségének jellemzői nagyon fontos tényezők;

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@faqo.hu; www.faqo.hu

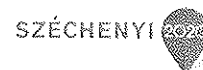
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

jelentősen befolyásolják a terápiás kapcsolat alakulását. A pályázatban, akik részt vállaltunk ezen családokkal való konzultációs munkában nagy gyakorlattal rendelkezünk a hátrányos helyzetű, nehéz sorsú családokról életviteli problémáikról. A terapeuta tapasztalata és személyisége egy olyan érték, melynek mértékét az dönti el, hogyan és milyen szakértelemmel használják. A családok magatartás változásai – akár az egyénnél, akár egy családi rendszerénél – konkrét folyamatok eredménye, valós érzésekből, gondolatokból és főleg cselekvésből összegyúrva formálódnak. A technikáknak ezt kell elősegítenie és szolgálnia.

Óraszám összesen:

A program alatt 3 családdal 5 ülést (1 ülés időtartama 2 óra) bonyolítottunk le. A folyamat a hazagondozás előkészítését is gördülékeny megvalósulását szolgálta. Koterápiában valósultak meg, 2 szakember vezetésével.

A tevékenység időkerete:

- a tevékenység óraszám¹ összesen: 10 óra
- a program alkalmainak száma: 5 alkalom
- a program alkalmankénti óraszám: 2 óra

Megvalósítás időpontjai:

2019. 10. 11.	9 órától -11 óráig
2019. 10. 25.	9 órától -11 óráig
2019. 11. 08.	9 órától -11 óráig
2019. 11.22.	9 órától- 11 óráig
2019. 12.07.	9. órától 11 óráig

A tevékenység résztvevői köre:

A résztvevők: édesanya és a nevelésbe vett lány gyermeke Szandi.

Édesanya férjével és három gyermekével nehéz szociális helyzetben éltek egy kis településen. Anya szociális foglalkoztatásban dolgozik, lábtörlőket és kisebb méretű rongyszőnyegeket készítenek. Az apa alkalmi munkát végez, azonban a téli időszakban sokkal nehezebb találnia munkát. A család ebben az időszakban többet költene, hiszen a fűtésre biztosítani kell pénzeszközt. A szülők három gyermeket neveltek.

A legnagyobb lány Szandi, úgy érzi kevés figyelmet fordítanak rá. A kialakult helyzetért egy kicsit anyát is hibáztatja mert elmondása szerint nincs nagy hatással senkire, nem tudja hogyan tartsa össze a családot, csak szidja a kisebbeket ha valami rosszat csinálnak. Szandi szerint a nála kisebb testvérei hangosak, kikövetelnek mindent, véleménye szerint hisztisek, mégis anya jobban szereti őket.

A lány nagyon ragaszkodott az anyai nagymamához, az elmúlt években nála is élt (de nem hivatalosan) többnyire. A nagymama és Szandi anyukája közötti kapcsolatot konfliktus jellemezte. Édesanya elmondta 12 éves korban már dolgoznia kellett a saját családjától elszakadt. Amikor a nagymama egészségi állapota megromlott az egyedülálló nagyfia vállalta gondozását. Nagyon rossz körülmények között, a beteg idős ellátása nem volt megfelelő. A testvérek összevesztek, ezt követően nem tartották a kapcsolatot. A nagymama nem régen bekövetkezett halála Szandit nagyon megviselte. Vádolta egyrészt az édesanyját is és az anya testvérét is, akik a véleménye szerint a nagymama gondozását elmulasztották.

Szandi édesapjának alkoholproblémái már hosszú időn át látható volt. Ilyenkor történtek a családi veszekedések és ekkor az édesapa egy alkalommal a gyermekét bántalmazta. A gyámhivatal a kialakult helyzet miatt gyermekek nevelésbe vétele mellett döntött, a szülők konfliktusai negatívan hatottak a gyermekekre. Az édesapa az eset után megbánta tettét. Jelenleg a rendőrségen folyamatban van az eljárás kiskorú veszélyeztetése ügyében.

¹ 1 óra = 45 perc

A szülők külön váltak, az édesanya igyekszik mindent megtenni, hogy a gyermekei hazakerüljenek. A lakhatást az édesanya úgy oldotta meg, hogy a megörökölt édesanyja házát lakhatóvá tette és beköltözött. A gyerekeket látogatja rendszeresen mindent megtesz, hogy nevelhesse tovább a saját otthonában.

Az édesanya és a nagylány a családkonzultációt vállalta annak érdekében, hogy a kapcsolatuk rendeződjön és a hazagondozás megvalósuljon. A nagylánynak ambivalens érzései vannak, szeretne hazamenni, de a nevelőszülőnél is jól érzi magát. Fél attól, hogy megint nem foglalkozik vele senki, a kistestvéreinek biztos jó lesz arról meg van győződve. A saját helyzetét nem tudja pozitívan megítélni. Édesapjához nagyon kötődik, időnként úgy érzi anyja miatt alakult ki ez a jelenlegi helyzet.

A megvalósítás során a család jól érezte magát, az édesanya a kezdetektől együttműködőnek mutatkozott. Bizalom alapuló nyílt beszélgetésekkel a család történetét megismerhettük, a jellegzetes tulajdonságaikat értékeiket feltártuk. A tanácsadás kapcsán mintát és iránymutatást kaptak pl. a felelősségvállalás, prioritás, a biztonság megteremtésének szempontjairól. Érintettük az együttműködés, kölcsönös megértés, elfogadás, értékrend, segítségnyújtás fontosságát.

Elmondásuk szerint sokat fejlődtek a kommunikáció, az érzelmek és gondolataik kifejezése terén. A találkozók előre egyeztetett időpontban valósítottuk meg. Az ülések a Gyermekvédelmi Központban valósultak meg. A két „ülés” között házi feladatokat is kaptak a családok (elvárszolt családrajz, régi fényképek válogatása, idővonal jövőre vonatkozó tervek összeírása stb.), amelyek összhangban vannak a terápiás célokkal, s támogatják a terápia sikerét. Elsősorban kommunikációs nehézségeik megoldásában vártak segítséget, de a konzultációk alkalmából további problémákat is érintettünk (anya gyermek kapcsolat megrekedése a szerepek, alrendszerek határai, érzelmek kifejezése, stb.). Az alkalmazott externalizáló technikák során úgy véljük, hogy őszintén és kölcsönösen feltárták gondolataikat és érzelmeiket.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

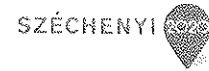
A programsorozat helyszínét az intézményünk a Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (5600 Békéscsaba, Degré u. 59.) biztosította. Az épületben van terápiás szoba/ terem, ahol a szükséges eszközök rendelkezésre álltak (bábok, színes ceruza, gyurma) Így a konzultációkat változatosan a család minden tagjaival tudtuk kivitelezni. A szülők kérésére az otthonában is vállaltuk a konzultáció lebonyolítását, hiszen a családok anyagi körülményei nem teszik lehetővé, hogy rendszeresen beutazzanak a megyeszékhelyre. A megbeszélések számára olyan helyszín szükséges, amely megfelel a családterápiás tér (nyugodt környezet, játékok,) feltételeinek. A szülőket képessé tettük a kapcsolati probléma tisztázására. Fejlődési perspektíva: az egyéni kapcsolati, családi életciklus fejlődés keretében az elakadásokkal jellemezhető problémamegoldás természetes eszköze. A konfliktuskezelés, a mediáció lényege, hogy az eltérő álláspontú, szembenálló felek vitájában egy kölcsönösen elfogadott és pártatlan harmadik fél segít feltárni a konfliktus okát, a megoldás mindenki számára elfogadható lehetőségét.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszám, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. **foglalkozási nap:** 2019. 10. 11. 9 órától -11 óráig

Téma: A gyermek helye a családban. A szülők párvalasztása a párkapcsolati szakasz fejlődése. A gyermek családba kerülésével kapcsolatos

pozitív érzelmek feltárása. A gyermek visszakerülésének folyamata milyen változásokat eszközöl a család. Az anya gyermek kapcsolat helyre állítása elvárások megfogalmazása. Problémák feltárása.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Konfliktuskezelői eljárás a mediáció alkalmazása volt első alkalommal a legfontosabb, az anya és lánya közötti kapcsolat helyre állítása érdekében. A fő cél a konfliktus feloldása. A további terápiás konzultációs lehetőségekkel egyfajta tanulási folyamatot indítottunk el. A gyakorlati feladatok szolgálták a verbális és nonverbális kommunikációfejlesztését.

A megvalósítás eredményei: A foglalkozáson hangsúlyt fektettünk az anya és lánya közötti konfliktus rendezésére. Az együttműködés és az összetartozás fejlesztésére a múltbeli családi mintázat feltárását szorgalmaztuk. Az új közös életük kialakítására irányuló feladatok megbeszélése, felelősségvállalás kérdése és súlya.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése. A feladatok ismertetése. Kettős vezetéssel a célja elméleti ismeretek nyújtása, alkalmazása: gyakorlati feladatok, tesztek megoldása, minta adása.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* A mediáció során fontos hogy a felek eljussanak egy olyan pontra, ahol már egyezséget tudnak kötni, a döntés joga végig a felek kezében van, a megegyezés, illetve a végeredmény csakis rajtuk múlik, a résztvevő szakemberek csak a megegyezésre vezető kommunikációt, A konfliktus lehetővé teszi a felek számára – az addig ki nem mondott – egymással szembeni aggályok, kételyek eloszlását.
3. **Feladat:** A családi szerepek tisztázása. A családtagok jellemző vonása kinek milyen feladata van. Milyen tevékenységek hozzák össze a családtagokat és konkrétan kiket. Ki van esetleg koalícióban vagy szövetségben. Családrajz (elvarázsolt család) viszonyok feltárása, tervek, elvárások megfogalmazása.

Az első foglalkozás alkalmával a résztvevő közötti konfliktus eredetére fókuszáltunk-. Mindenki őszintén elmondhatta véleményét esetleg kérdéseket is intézhettek egymáshoz. Fontosnak tartottuk a mediáció során, hogy egymással egyezséget tudjanak kötni. Ezután láthatóan igyekeztek alkalmazkodni az új helyzethez, állapothoz. Ez az alkalmazkodás nemcsak a helyzet passzív elfogadását, hanem az aktív, új körülményekre található legjobb megoldások keresését is jelentette az anya számára. Képesse válik saját lehetőségeinek meglátására és egy új aktív cselekvési folyamat megtételére. Szandi pozitív érzelmeinek visszacsatolása az anya önbizalmának növekedéséhez és megerősödéséhez vezetett

2.foglalkozási nap: 2019 10. 25. 9 órától -11 óráig

2.

Téma: Erősíteni szükséges anya és lánya közötti kommunikációt, a kommunikációs csatornák újragondolása. Kapcsolatrendezés a cél. A családi mintázat megismerése, emlékek, generációk. A család kapcsolati tőkéje ecomap elkészítése.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés.

A megvalósítás eredményei: A gyermek és az anya kapcsolatának erősítése. A tevékenységek összehangolása. A szülő és gyermeki alrendszer működése.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése, adminisztráció.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* A házi feladat megvalósításának értékelés. Önjellemzés

pozitív negatív tulajdonságaim. Erősségek gyengeségek. A határok és tapasztalatok átélése.
Cél: kommunikációs képesség javítása.

3. *Feladat:* Normák, bármilyen kulturális indíttatású speciális viselkedés vagy életmód-szabályzó tényező. Erőforrások a gyermeknevelés terén: Családi kapcsolatok megtartó ereje – elsősorban saját család. » Személyes erőforrások Támogató kapcsolatok számbavétele, megléte -ECOMAP készítése

A második foglalkozás alkalmával már nyitottabbak voltak, örültek egymásnak. Az édesanya a jövőbeli terveit átgondolta. Környezetét igyekezett rendezni, új otthon megteremtése. Felelősségteljes anyaként a családfenntartó szerepet is vállalva, nehéz helyzeteket oldott meg, hogy talpon maradjon. Életét azonban így is gyakran érezte kilátástalannak. Folyamatosan igyekezett megbirkózni a problémákkal. Segítséget a szakemberektől elfogadta. Együttműködő. Az anya szerepe erősödött, jövőképe pozitív. Normalizálódott a kapcsolata a gyermekei apjával. A családi egyensúly megbomlása minden családtagra kihatott. Igyekeznek újra rendeződni, a családegyesítés a céljuk.

A személyes beszélgetések hozzásegítették az anyát ahhoz, hogy az új családi szabályokat alakítsanak, ehhez segítséget kapott, hogy megtalálja a megfelelő eszközöket. Elmondása szerint érzi az energiáját a gyermek fogadásához, neveléséhez. Szorongása láthatóan csökkent, motiváltsága nőtt az ülések után. Anyuka negatív énképe a gyermekkorára vezethető vissza, amikor korai életévében már nem gyermeknek érezte magát 12 évesen dolgoznia kellett. Az, hogy egy személy önértékelése pozitív vagy negatív lesz, alapvetően a szülők nevelésének hatásától függ. A szeretetteljes, meleg családi légkör a gyermekben pozitív önértékelést alakít ki. Felismerte a változás fontosságát, lehetőségét, képessé vált arra, hogy a saját viselkedését és életét irányítani tudja.

3.foglalkozási nap: 2019. 11. 08. 9 órától -11 óráig

Téma: Családi mintázat, szokások értékrendszer. Gyakoriak az implicit (kimondatlan), rejtett szabályok, amelyek a hétköznapi interakciók során nem érik el a tudatosság szintjét. Az édesanya szerepe a családban. A testvérek közötti feladat megosztás.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: segítő beszélgetés, rajz, bábozás

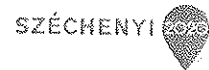
A megvalósítás eredményei Az anya és lánya őszintén beszéltek a családtagok a közösen eltöltött napokról.

A megvalósulás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítése, adminisztráció.
2. Ráhangolódás, motiváció : A házi feladat értékelése.
3. Problémamegoldás, A kislány feladata a rajzolás, életterének bemutatása. Az édesanya szerepe, tulajdonsága a serdülő lány elmondása alapján.
4. *Feladat:* " Közös programszervezés az őszi szünetben.. Anya és lánya kapcsolatának erősítése, segítése. A bizalom elnyerése. Bábjáték a kifejezés leghatékonyabb eszköze. Milyennek látja a családot a jelenben, megmintázhatja azt is, hogy milyennek szeretné látni a jövőben, illetve ideális körülmények között..

Aktívan vettek részt a munkafolyamatokban. Készen álltak a változtatásra, egymás felé nyitottakká váltak. A beszélgetés irányításával erre választ kaptunk. Feltérképeztük, hogy családjukban mik a tabu témák, mi mondható ki és mi nem és miért. Szandi nyilván félt attól, hogy ha

hazamennek újból trauma éri őket. Szívesen menne vissza iskolájába. Édesapjához érzelmileg ragaszkodik.

A házi feladatokat minden alkalommal elkészítették. Volt olyan alkalom amikor látszott közöttük a feszültség. Anyukát bántotta, hogy a lánya úgy érzi elhanyagolta, de arra mindenképp rájött a sok probléma miatt a hétköznapiakba nem jutott idő az őszinte beszélgetésre. Az anya a probléma terheit megoszthatja serdülőkorú lányával de a felelősséget nem háríthatja rá. A családkonzultációknak köszönhetően a családtagok nagyobb megértéssel álltak a másik mellé és otthon is többet tudtak erről beszélni nyugodt, empatikus légkörben. Mindketten pozitív érzelmeket (anya és lánya) idéztek. A lánya bizonytalansága megszűnni látszik. A közös programot az őszi szünetben megtervezték.

foglalkozási nap: 2019. 11.22. 9 órától- 11 óráig

4.

Téma: Anya lánya feszülten érkeztek. Nehezen kezdődött el a beszélgetés. A lánya elmondta nem biztos, hogy haza szeretne menni, még vannak kételyei. Az anya úgy érzi amiért fáradozik erején felül az sem ér semmit. Kénytelen elfogadni a döntését. A hazagondozás ügyében pszichológushoz megkapták az időpontot. Viszonyok, kapcsolatok feltárása. A problémás viselkedés, magatartás felismerése. A szereptorta felrajzolása abban segíts, hogy jobban rálássunk a különböző szerepeinkre, és ezáltal magukat is jobban megértsék.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célzott beszélgetés, játékos módszerek alkalmazása.

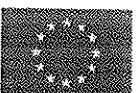
A megvalósítás eredménye i: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése,

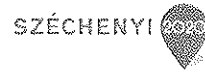
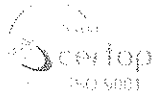
A megvalósítás tapasztalatai

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés. A résztvevők feladatainak tervezése, adminisztráció.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* Az én-üzenet fontossága a kommunikációban
3. *Problémamegoldás,*
4. *Ismeretbővítés:* A szerepekhez, tehát egy feladatkör ellátásához kötelességekhez fűződő viszonyok tisztázása. Ki vagyok? Mik a céljaim? Szándékaim vágyaim megfogalmazása. A technikák ismeretében (azok pozitív és negatív jellemzőivel együtt) megkönnyítik az feladat kijelölések folyamatát.
5. *Feladat:* " *Kommunikációs stílusom* A kérdőív kommunikációs stílus megismerését segíti.

A negyedik foglalkozás alkalmával nézeteltérésük miatt volt szükséges egymás nézeteinek ismertetése. Fontos volt hogy beleképzeljék magukat a másik helyzetében empátia kifejezése. Kissé visszaesés volt tapasztalható, amit anyuka nehezebben élt meg. A lánya kicsit felülkerekedett önállóságának hangot adott. Hazagondozást a testvérei miatt elfogadja, de kifejezi egyértelműen, hogy szeret a nevelőszülőnél lenni úgy érzi fontos számukra és meg van mindene.

Önállóságának hangot is ad. Igyekszik a foglalkozás alatt elkülönülni a családjától. A gyermeknevelési kérdésekben a szülőt igyekeztünk megerősíteni, szükséges a határozott fellépést az egység megteremtéséhez. Az anya a szereptorta értékelésén a női szerepét szóban nehezen értékelte, ebben bátorítottuk. A pozitív érzelmeket idézett fel ettől jó kedvűvé vált.

5 foglalkozási nap: 2019.12.07. 9.00- 11.00 óráig

Téma: A konzultációkon szerzett ismeretek összegzése minden családtaggal. A családtagok addig megélt érzelmei az ülések kapcsán.

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Beszélgetés, tanácsadás. Szerepjáték alkalmazása. Közös tervek összegzése.

A megvalósítás eredményei: Saját igények felismerése, megfogalmazása, közvetítése. Szerepek szabályok határok rendeződése.

A megvalósítás tapasztalatai:

1. *A foglalkozások szervezési feladatokat követeltek a szakemberektől:* A szükséges tartalmak, eszközök előkészítés, adminisztráció. A résztvevők feladatainak kiosztása.
2. *Ráhangelődés, motiváció:* Beszélgetéssel a kommunikációs képesség javítása. Megfigyelési készség fejlesztése, nyitottság és empátia fejlesztése.
3. *Problémamegoldás, ismeretfeldolgozás:* Célzott beszélgetés a jövőről.
4. *Feladat: önérvényesítés képességének elsajátítása.* Önismeret, elvárások tisztázása. Fontos hiteles információ adás.
- 5.

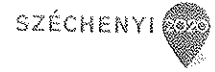
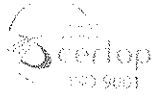
Az utolsó ülésen az anya és a lánya nyugodtabban érkezett. A múltkori alkalommal a konfliktusuk után komolyan elgondolkodtak önmagukról, az aktuális életükről, jövőbeni vágyaikról és terveikről. Anya az ülések alkalmával az elmúlt félév megpróbáltatásait nyíltan felvállalta. A múltbeli események megviselték de a veszteségfeldolgozása lassan alakul. A nagymama házának rendbetétele megerősíti, képesség vált megküzdeni az új otthon megteremtéséért. A múltbeli sikeres eseményekre építettük a klienssel együttműködve jelenlegi nehézségeit. Ezáltal a megszerzett új viselkedési minták bevésődnek, és felülírják a régi, rosszul működő mintát. Segítségre volt szüksége, hogy visszaemlékezzen azokra az időszakokra az életében, amikor a problémamegoldó készségei működtek. A rendszeres napi találkozás során áttekintettük az előrehaladás mértékét, és fontosnak tartottam a folyamatos pozitív megerősítést, a dicséretet is. Az erőfeszítések jutalmazása, dicsérete ugyanolyan lényeges a közös munka során, mint az eredmények esetében. A bábozás sokszor nagyon sokat segített, hogy ki tudják érzelmeiket fejezni. a belső tartalmak kerülhetnek ilyenkor megosztásra a terapeuták vezetése mellett. a családtagok egymást elfogadják, kölcsönösség jellemzi őket.

Módszerek indoklása:

Terapeuta társammal minden alkalommal egyeztetünk időpontot, időnként ez problémát jelentett. Ebben az esetben a szülő nagyon határozott volt, alkalmazkodó. Vállalta, hogy a központba a meghatározott időben megjelenjen. Volt olyan, amikor az együtt gondolkodás volt jellemző rájuk, de voltak olyan pillanatok amikor nagy erőfeszítés kellett ahhoz hogy túljussanak a személyes problémáikon és egyezséget tudjanak kötni. Igyekeztünk az egész terápiás folyamatot úgy felépíteni, hogy a legjobbat hozzuk ki a családból és magunkból. A résztvevőket egyformán igyekeztünk bevonni. Az ülések elején fontosnak tartottuk, hogy a feladat visszakerdezésével, elvégzésének körülményeivel kezdjük el az ülést.

A családnál nagyon kevés fénykép állt rendelkezésre, amely a legjobban segítette volna a család megismerését. A genogram a család több generációra, belső viszonyaira és kapcsolatrendszerére kiterjedő térképe. Az általam összegyűjtött adatokat ábrázoltuk a genogram segítségével, mely jól átláthatóan tükrözi a család működését, viszonyrendszerét, a családtagok

kötődéseit, dinamikáját. Azonban ebben az esetben több alkalommal báb módszert alkalmaztunk, ami sikeres volt a mélyebb érzelmek felfedésére. Ezzel a technikával megismerhető a családstruktúra, a családi szereposztás. A közös beszélgetések során felmérhetjük az erőt, a függőséget, az intimitást, a szorongást, a férfi - női szerepeket melyek kialakulóban vannak az új családi struktúrában.

A családtagoknak abban tudtunk segítséget nyújtani, hogy őszintén és egyértelműen kommunikáljanak, megoldják a problémákat, és új módszereket találjanak az együttműködésre. A családtagok új készségeket sajátítottak el, a nehéz helyzetekből való átjutáshoz.

Úgy gondolom, hogy jól össze tudtunk dolgozni koterápiában, de sokkal több odafigyelést igényelt, nem csak az ülésen, hanem a háttérmunka tekintetében is.

A tevékenység, a következő célok eléréséhez járult hozzá:

- Életkori és egyéb sajátosságokat figyelembe vettük a megvalósításnál.
- A kontrollt, a munka folyamán nagymértékben segítette a kettős csoportvezetés.
- Önismeret – az önismeret fejlesztése segít a résztvevőknek a további családi szerepük meghatározásában
- A családban élők szerepei, feladattudat,
- A szociális támogató hálózatból a személyes kapcsolati háló (család, barátok, munkatársak) kiterjesztése.
- A kapcsolat megerősítése gyermekeivel.
- A család kohéziója erősödése, Mi tudat kialakítása.
- A szociális kompetenciákat (szociális készségek, képességek, kommunikáció, pozitív attitűdök, önismeret, empátia) erősítette.

Dátum: 2019. 12. 10.

Foglalkozásvezető aláírása

Foglalkozásvezető aláírása